THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM
205

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXI Kaina 35 c. ANTRADIENIS — TUESDAY, GRUODIS — DECEMBER 18, 1990 Nr. 245

„Valstybė — tai aš"

Teisininko K. Motiekos pareiškimai

Vilnius. Praėjusiame numeryje supažindinome skaitytojus su teisininko Kazimiero Motiekos paaiškinimais ryšium su Sovietų Sąjungos prez. Michailo Gorbačiovo siūloma ir verčiama pasirašyti respublikoms sutartimi. Šiandien prašome skaityti antrąją ir paskutinę tų išaiškinimų dalį, kuriuos užrašė „Lietuvos aide" žurnalistas Kęstutis Žičkus.

Be Maskvos nė iš vietos

Sąjungos kompetencijai dar priklauso: valstybės saugumo užtikrinimas, piliečių teisių ir laisvių užtikrinimas (VRM ir KGB ir toliau kabos virš galvų); gynyba, užsienio politika, „respublikų užsienio veiklos koordinavimas" ir „respublikų užsienio ekonominių ryšių koordinavimas" (t.y. jei kas nors dar ir liktų, tai vis tiek be Maskvos nė iš vietos); „respublikų bendradarbiavimo kultūros, švietimo ir mokslo srityse... koordinavimas" (t.y. apie horizontalius ryšius kalba baigta); ekonominio vystymo strategija vieninga finansų... politika, vieninga kuro ir energetikos komplekso, transporto, gamtos resursų naudojimo... politika..., netgi rūpestis motinyste ir vaikyste — viskas Sąjungai (5 str.). Tiesa, kai kas „kartu su respublikomis". Ta frazė prirašyta pačiu paskutiniu momentu — tai rodo tikruosius ketinimus, kurie ir taip aiškūs. Atsiverskim brežnevinės SSSR konstitucijos 73 str. ir visus tuos „laisvanoriškai" atiduotus Sąjungai įgaliojimus surasime.

„Atėjo Stalinas visiems laikams"

O kaip dalyvauja Sąjungos įgaliojimų reguliavime respublika, jau esanti Sąjungoje? Ji gali „perduoti Sąjungai papildomus įgaliojimus" (6 str) pagal suderintas procedūras. Bet kaip respublikoms įgaliojimus atsiimti — nieko neparašyta. Atidavei ir pamiršk! Galėsi juos atsiimti tik tada, kai tam pritars visos respublikos. Taigi, kaip tame eilėraštyje „...atėjo Stalinas visiems laikams...". Reikia būti labai brutaliu diktatoriumi, kad visa tai pavadinti „atnaujinta Sąjunga".

O dabar žvilgterėkim į valdžios ir valdymo organų struktūrą. Išskyrus liaudies deputatų suvažiavimo panaikinimą, iš esmės ji visiškai ta pati, kuri dabar yra SSSR.

Labai įdomi prezidento kompetencija (12 str.). Tai Sąjungos valstybės galva, turintis aukščiausiąją vykdomąją ir tvarkomąją valdžią — diktatorius, nes būtent jisai skelbiamas Sąjungos sutarties vykdymo garantu. Ne Aukščiausioji Taryba, kurioje respublikos ir tautos dar gali turėti šioki tokį balsą, bet jis — SSRS prezidentas. Iš tikro: „valstybė — tai aš — Sąjungos prezidentas". Štai į kokią naują sąjunginę valstybę vilioja savo pavergtas respublikas merdinti SSSR.

Skaldyk ir valdyk

Valstybine kalba skelbiama rusų kalba, „tapusi tarpnacionalinio bendravimo priemone" (19 str.). Jau nekalbant apie tai, kad respublikoms atimama teisė tarpvalstybiniuose santykiuose naudoti savo valstybinę kalbą, kad skriaudžiamos visos kalbos vienos kalbos naudai, — vėl Sąjunga bando prisidengti Rusijos valstybės valstybine rusų kalba. Tuo tarpu pati Rusija kratosi tos sąjungos. Ji sutinka tik su lygiateisių valstybių sąjunga. Besikurianti demokratinė Rusija nenori būti nei SSSR, nei SSRS imperijos įrankiu. Tačiau projektu vėl siekiama viską deryti rusų tautos rankomis. Skaldyk ir valdyk!

Sąjungos sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo momento (22 str.). Ratifikuoti jos nereikia, nereikia nė kokių nors specialių įgaliojimų jai pasirašyti. Nuvažiuos koks nors platforminink as, pasirašys — ir kas žino, gal pakaks?

Vieniems nuo 1922, kitiems nuo 1940 metų

Jeigu pasaulio valstybių istorijoje federacijos būdavo sudaromos laisvanoriškumo principu, o kitas sąjungas sudarančios valstybės visada išsaugodavo savo valstybingumą ir suverenitetą, tai tokią Sąjungą, kurią dabar Kremlius perša SSSR pavergtoms respublikoms naujos sąjunginės sutarties pavidalu, pasaulis ir mes jau regėjome — buvo SSSR, o dabar peršama SSRS. Bet mes savo tragiška patirtimi žinome, jog šiuo atveju dėl vienos raidės vietos pavadinime pakeitimo, naujoji Sąjunga iš esmės niekuo nesiskirs nuo tos Sąjungos kurioje vieniems pavergtiems buvo lemta vegetuoti nuo 1922 metų, o kitiems nuo 1940 metų.

Švelnus įspėjimas

Washingtonas. — Valstybės sekretorių J. Bakerį lydėjęs pareigūnas į Houstoną, kur jis turėjo pasitarimus su Sovietų Užsienio reikalų ministeriu E. Ševardnadze, pasakė, jog Bakeris privačiai pareiškęs Ševardnadzei susirūpinimą, kad prez. Gorbačiovas atstato autoritarinį režimą, kad tuo būdu išeitų iš chaoso savo krašte. Tai buvę pasakyta ilgų pasitarimų metu praėjusį antradienį, kurių metu diskutavo ne tik ekonominius, bet ir politinius klausimus. Šis oficialus pareigūnas, kaip rašo „Washingtono Post", priminęs, jog Bakeris išreiškęs Gorbačiovui simpatijas, norint išvengti anarchijos sovietų tarpe, tačiau įspėjęs Sovietų vadovybę, jog griežtos represijos respublikose gali pakenkti šiltiems Amerikos-Sovietų santykiams.

Amerikietis **Elias Corey**, Nobelio premijos laureatas chemijos moksle, kalbasi su Švedijos karaliene **Silvija** po iškilmių Stockholme, kur buvo įteiktos Nobelio premijos laureatams. Nobelio Taikos premija įteikiama Norvegijos sostinėje, bet šiemet jos atsiimti nenuvažiavo Michailas Gorbačiovas „dėl neramių dienų Sovietų Sąjungoje".

Lietuviai nedalyvauja Sovietų deputatų suvažiavime

Vilnius, 1990 gruodžio 14. (LIC) — Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba vakar pasisakė prieš buvusių Lietuvos liaudies deputatų dalyvavimą ateinančią savaitę įvyksiančiame IV TSRS liaudies deputatų suvažiavime Maskvoj.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pareiškimas

Dėl buvusių TSRS liaudies deputatų iš Lietuvos nedalyvavimo IV TSRS Liaudies deputatų suvažiavime.

1990 m. kovo 13 d. nutarime „Dėl TSRS liaudies deputatų iš Lietuvos teisinio statuso" Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba paaiškino, kad „Lietuva toliau nebesusieta jokiais įsipareigojimais su TSRS Konstitucijos galiojimu. Lietuvos žmonių išrinkti TSRS liaudies deputatai praranda savo statusą". Ir nutarė: „Nustatyti, kad Lietuvos Respublikos piliečiai be specialaus Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos sprendimo neturi teisės dalyvauti kitų valstybių, tarp jų ir TSRS, aukščiausiųjų valdžios organų darbe".

Šiai pozicijai pakeisti nėra atsiradę jokio naujo teisinio konstitucinio pagrindo. Buvusių TSRS liaudies deputatų ar kurių nors Lietuvos Respublikos deputatų dalyvavimas po 1990 m. kovo 11 d. Akto ir kovo 13 d. nutarimo aukščiausiojoje kitos valstybės valdžios institucijoje — šių metų gruodžio 17 d. šaukiamame IV TSRS liaudies deputatų suvažiavime — nereikštų nei Lietuvos Respublikos, nei jos piliečių atstovavimo, neturėtų sprendžiamosios galios; kaip neturintis teisinio pagrindo jis nesudarytų jokių prielaidų TSR Sąjungai skelbti savo suverenitetą Lietuvai ir juo labiau — įrodinėti tuos deputatus rinkusių žmonių priklausomybę TSRS.

Bet koks buvusių TSRS deputatų darbe galėtų būti TSRS propagandos panaudotas Lietuvos nenaudai ir todėl nerekomenduojamas. Jei Lietuvos Respublika manys, kad ji turi ką pridėti prie aukščiau siųstų geros valios pareiškimų ir Baltijos valstybių Aukščiausiųjų Tarybų bendro nepaprastojo posėdžio dokumentų, ji nusiųs į IV TSRS deputatų suvažiavimą savo įgaliotinius su specialiu pareiškimu.

Pasirašė Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas V. Landsbergis.

Vilnius, 1990 m. gruodžio 13 d.

Lietuvos delegacijos atsakymas

Vilnius. 1990 gruodžio 14. (LIC) — Vakar Sovietų delegacija atidėjo šiandien turėjusią įvykti konsultaciją dėl derybų su Lietuva. Sovietų Ministrų tarybos pirmininko pavaduotojas V. Dogužijevas telegramą Vytautui Landsbergiui ir telefonu Romualdui Ozolui pranešė, kad susitikimas „negali įvykti". Priežastys nenurodytos. Į tai atsakė Lietuvos Respublikos vicepremjeras Romualdas Ozolas TSRS Ministrų Tarybos pirmininkui ir TSRS delegacijos deryboms su Lietuvos Respublika vadovui Nikalojui Ivanovičiui Ryžkovui šiuo tekstu:

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui, Lietuvos Respublikos delegacijos deryboms su Tarybų Sąjunga vadovui ponui Vytautui Landsbergiui pavedus, išreiškiu nuoširdų apgailestavimą dėl Jūsų pranešimo apie tai, kad neįmanoma 1990 metų gruodžio 14 dieną surengti delegacijų dėl derybų tarp TSRS ir Lietuvos Respublikos susitikimą. Tuo pačiu Lietuvos pusė išreiškia viltį gauti žinią apie galimybę surengti neįvykusį susitikimą artimiausiu Jums patogiu laiku, siekiant priartinti oficialių derybų pradžią.

Pasirašė Bendros darbo grupės prie delegacijos deryboms tarp TSRS ir Lietuvos Respublikos paruošti pirmininkas, Lietuvos Respublikos vyriausybės vicepremjeras Romualdas Ozolas.

Baltieji rūmai parinko neseniai rinkimus pralaimėjusią į Senatą **Lynn Martin** iš Illinois valstijos, vadovauti Darbo departamentui. Ji išbuvo 10 metų Kongreso nare, reprezentuodama Illinois valstijos 16-ąjį distriktą.

LIETUVOJE

— **Lietuvoje** buvo išrinkti 1989 metais kovo 26 d. ir pakartojamuose rinkimuose balandžio 9 d., tais pačiais metais 41 liaudies deputatas į Sovietų Sąjungos Kongresą. Sąjūdis tada laimėjo rinkimus didele balsų dauguma. Jų tarpe buvo išrinkti Vytautas Landsbergis ir Kazimiera Prunskienė. 16 deputatų iš Lietuvos buvo paskirti įvairių profesinių-unijų organizcijų. Paskelbus Lietuvai kovo 11 d. nepriklausomybės deklaraciją, tie kandidatai nustojo būti svetimos valstybės liaudies deputatais.

— **Sniečkaus** mieste lankėsi Lietuvos Socialinės apsaugos ministeris Algis Dobravolskas ir miesto salėje susitiko su keliais šimtais gyventojų. Kartu dalyvavo ir Energetikos ministeris Leonas Ašmantas. Paaiškėjo, kad daugumas žmonių nežada išsikelti iš to miesto, nes įsitikinta, kad kitakalbių niekas nevaržo. Bet buvo ir tokių, kurie šaipėsi iš Lietuvos Parlamento priimtų nutarimų.

— **Lietuvoje** vyksta diskusijos tarp akademikų, kaip pertvarkyti mokslo institucijas. Pertvarką reikia pradėti nuo mokslo struktūros, pataria mokslininkai. Tokiose diskusijose dalyvavo akademinio mokslo žmonės — Jonas Kubilius, Juras Požėla, Aloyzas Sakalas, Aleksandras Abišala, Vincas Būda, Viktoras Filipavičius. Šia proga J. Kubilius pareiškė: „Paveldėjome iš šalies primestą mokslo sistemą, kuri buvo neracionali. Jokioje šalyje nerasite tokios, kokia buvo Sovietų Sąjungoje. Tokia, deja, kol kas ir Lietuvoje".

— **Vilniaus** dailės akademija ir Lietuvos konservatorija tapo Europos aukštųjų meno mokyklų lygos narėmis ir turi sumokėti kasmetinį nario mokestį tūkstantį dolerių, bet nežino iš kur tai gauti. Tos organizacijos konferencija įvyko Amsterdame.

— **Kaune** Jaunimo kamerinis teatras parodė naują premjerą — literatės Daivos Čepauskaitės pjesę „Pimpės gimtadienis". Tai linksmas pasakojimas vaikams apie raganiukės 104-ąjį gimtadienį raganos Žiežulencijos trobelėje, perpintas dainelėmis ir pokštais.

— **Lietuvos** Komunsitų partijos suvažiavimas įvyko Vilniuje gruodžio 8-9 dienomis.

Kremlius sulaiko reformas

Trys organizacijos tebevaldo Sovietus

Maskva. — 1990 gruodžio 15. — Žinių agentūrų korespondentai Maskvoje praneša, kaip susitarę, jog Michailas Gorbačiovas keičia kryptį — atsisako reformų ir atstato tradicinį Sovietų totalitarizmą, kai vėl valdo Komunistų partija, kariuomenė ir KGB slaptoji policija. Ši trijulė visą laiką prie visų valdovų buvo visagalė Sovietų Sąjungos valdytoja.

„Baltimore Sun" korespondentas Scott Shane pastebi, jog nežinia, ar tas jo grįžimas yra daromas taktiniais ar strateginiais išskaičiavimais, nes Gorbačiovas mėgsta zigzagus — vieną kartą suka kairėn, o kitą dieną dešinėn. Bet jo 6 metų valdžioje žymu nusisukimas nuo to, ką Stalinas buvo „sukūręs".

Gorbačiovo laviravimas žymus ir dabar, kai šį pirmadienį susirinko Sovietų Sąjungos įstatymų leidėjai — Liaudies Deputatų Kongresas ir pradėjo dešimties dienų sesiją. Penkių respublikų delegatai žada nedalyvauti ir boikotuoti šią sesiją, pasisakydami prieš Gorbačiovo įsakymą išlaikyti visas 15 respublikų sąjungoje, nežiūrint ir priemonių.

Keturi įsakymai

Paskutiniųjų trijų savaičių metu Gorbačiovas pasidavė dabar taip vadinamiems sovietų konservatoriams ir įsakė:

• Sustiprinti propagandą prieš tas respublikas, kurios nenori pasirašyti jo siūlomos sutarties pasilikti „laimingame gyvenime".

• Paskyrė du griežtosios linijos komunistus vadovauti Vidaus reikalų ministerijai, kurių ginkluoti daliniai buvo naudojami praeityje respublikose ir kuriems dabar įsakyta „palaikyti tvarką" jose, jei reikia, nebesusilaikant ir nuo ginklų panaudojimo.

• Pavedė Komunistų partijai vadovauti ir garantuoti, kad būtų pasirašyta sutartis.

• Įsakė Gynybos ministrui Dmitry T. Jazovui ir KGB viršininkui padaryti pranešimus televizijoje ir įspėti visus, kad bus griežtai kovojama prieš radikalus ir tautinių sąjūdžių veikėjus.

Vėl „valstybės priešai"

Norėdamas išspręsti didžiausią krašto problemą — maisto trūkumą, Gorbačiovas pasuko į senąjį kelią ir pasisakė prieš davimą žemės privatiems žmonėms. Jis atstatė KGB galią ir pavedė tai saugumo agentūrai kovoti prieš „sabotažą", kad nėra maisto pristatymo, suversdamas visas kaltes „valstybės priešams", bet ne valstybinei ekonominei sistemai.

Gorbačiovas staiga pradėjo girti kariuomenę. „Krasnaja zvezda", kariuomenės laikraštis, rašo, jog praėjusią savaitę jis sulaikė pasiūlytą 23% išlaidų sumažinimą kariuomenės reikalams. Prieš dvejus metus užsienio diplomatai pranešdavo apie vykstančius Gorbačiovo ir Ligačiovo ginčus Politbiure už uždarų durų. Šiandien tas pats Gorbačiovas ir patys griežtieji Komunistų partijos nariai eina išvien sujungtomis jėgomis. Prieš dvejus metus politiniuose klausimuose laimėdavo radikalai, šiandien tuos klausimus vėl tvarko „senosios gvardijos" žmonės. Ar politiniai pasikeitimai nebebus vykdomi, klausia žurnalistai.

Prieš metus Gorbačiovas Sovietų Sąjungos rinkimuose sutelkė žmones prieš Komunistų partijos stagnaciją ir prieš pačias partijos viršūnes. Šiais metais žmonės nuolatos patys išsklaido iliuzijas ir Gorbačiovo populiarumas labai mažėja. Jo vadovaujančią reformų vado rolę perėmė Rusijos Respublikos prezidentas Boris Jelcinas.

Lietuvos Saugumo departamento pranešimas

Vilnius. (Elta) — Gautas pranešimas parodo, kaip šiuo metu Maskvos komunistai bando suniekinti Lietuvos vyriausybę ir suskaldyti žmones.

Sovietų Sąjungos KPSS organizacijos Lietuvos spaudoje intensyviai varoma šmeižto kampanija, kuria siekiama sukompromituoti Lietuvos vadovybę. Vienas kampanijos pavyzdžių — pokario pasipriešinimą okupantams parodyti kaip plėšikų ir žmogžudžių siautėjimus.

1990 metų rugsėjo 22 d. spaudinyje „Zaščitnik rodiny" išspausdintas straipsnis „Memorialai... budeliams?", kurį persispausdino LKP (KPSS) laikraščiai „Litva sovetskaja" ir „Tarybų Lietuva". Straipsnyje aprašoma kaip 1945 m. rudenį dvidešimt šeimų nužudė banditai, kuriems neva vadovavo Labanoro girios girininkas P. Stankevičius — premjerės K. Prunskienės tėvas.

Valstybės saugumo departamentas pareiškia, kad patikrintais duomenimis, eigulys P. Stankevičius, Jono s., gimęs 1906 m. žuvo 1944 m. kovo 25 d. ir kovo 29 d. palaidotas Labanoro kapinėse — t.y. dar vokiečių okupacijos metais (Labanoro bažnyčios laidojimo metrikų knyga, 1944 m. įrašas Nr. 16; taip pat pažinojusių P. Stankevičių asmenų paaiškinimai) ir neturi nieko bendra su falsifikacijoje išvardytomis žmonių žudynėmis.

Ko verti šie LKP (KPSS) laikraščiai — tegul sprendžia Lietuvos žmonės, o už šmeižtą teks atsakyti prieš įstatymą.

— **Lietuvos** Respublikos užsienio reikalų ministerijoje pasirašyta Lietuvos ir Danijos sutartis įsteigti abišalių darbo grupių komisijas ekonominio ir techninio bendradarbiavimo srityse.

„XXI amžius", kurį leidžia Lietuvių katalikų mokslo akademija, savo 3 numeryje rašo, jog į Kauno Kunigų seminariją šį rudenį buvo priimti 68 studentai, o iš viso seminarijoje studijuoja ir ruošiasi kunigystei 195 auklėtiniai.

— **„Dienovidyje"**, antrame numeryje, rašoma, kad šiuo metu Lietuvoje yra 108 leidyklos. Išeina 111 žurnalų, o laikraščių yra 163.

KALENDORIUS

Gruodžio 18 d.: Gracijus, Eivilė, Girdvilas, Gotvilas, Žvaigždikis.

Gruodžio 19 d.: Darijus, Rimantė, Nemezijus, Rufas, Urbonas, Viola.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:12, leidžiasi 4:21.
Temperatūra dieną 36 l., naktį 23 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

ŽMONOS, KURIOS SKATINA VYRUS GIRTAUTI

Atgimti reikia visiems, ypač girtuoklių žmonoms, kad tos blogybės šaknys būtų pakirstos!

Kalėdiškai gyvenimiškas raginimas

Kokios yra alkoholikų žmonos? Tai įdomus ir svarbus klausimas. Gyd. Martin Goldberg, susekė, kad daugelį alkoholikų žmonų galima priskirti vienon iš tokių septynių grupių.

Žmona — atpirkimo ožka

Yra tokia alkoholiko žmona, kuri prisiima visą kaltę už vyro girtavimą ir leidžia vyrui tą kaltę jai primesti. Tokia žmona mano, kad dėl kiekvieno vyro išsigėrimo ji padarė ką nors tokio, kas vyrą įskaudino ar ji jam reikiamai nepasitarnavo. Tokia žmona jaučia, kad jos vyro girtavimas yra pasekmė jo nepasitenkinimo ja, nes ji esanti neganėtina moteris — žmona.

Nė priminti nereikia, kad girtuokliui to ir tereikia: jis džiaugiasi, kad žmona prisiima kaltę dėl jo girtavimo. Taigi taip darydama žmona skatina vyro nežmonišką elgesį. Pasižvalgę, savo tarpe rasime daug tokių žmonų. Jos bus darbščios bitelės, bet kartu priežastis savo vyro skendimo svaigaluose: jos visiems skelbs: „Mano vyro siela yra labai jautri, dėl to niekas neturi jo užgauti".

Žmona — gabi užslėpėja

Štai visai priešinga nuo čia minėto tipo alkoholiko žmona. Ši žmona visomis jėgomis slepia savo vyro girtavimą nuo visų — nuo pasaulio. Ji bando apsaugoti jį ir savo šeimą nuo nemalonumų.

Kai jos vyras išsigina savo girtavimo, jo ydos gabi užslėpėja elgiasi priešingai: ji pripažįsta, kad dėl vyro girtavimo šeima turi didelę sunkenybę. Tik ji tą sunkenybę užslepia nuo žmonių akių. Bet čia ir prieiname jos daromą žalą: nors jos girtaujančio vyro dangstymas yra daromas iš geros valios, toks elgesys vis tiek skatina vyrą ir toliau girtauti.

Na ir kaip toji gabi užslėpėja nevaidina: ji savo vyro darbdaviui išaiškina, kad jos vyras apleidžia darbą dėl ligos: juodu kviečiami atsisako dalyvauti pobūviuose; ji vengia visų progų su vyru išeiti į viešumą, kad nebūtų pastebėtas jos vyro alkoholizmas; ji slepia vyro girtavimą nuo vaikų, aiškindama, kad tėvelis yra pavargęs, labai silpnas ir susirgęs, kai iš tikrųjų jis yra girtas.

Žmona — visko numenkintoja

Viską, kas liečia vyro girtavimą, numenkinanti žmona tik talkina vyro girtavimui. Tokiu elgesiu ji ne tik užslepia vyro girtavimą, bet ji su vyru sutartinai nuneigia vyro girtavimą. Tokia esamos sunkenybės numenkintoja mėgina šią bėdą apeiti, sakydama, kad jos mylimas vyras „negeria daugiau už visus kitus vyrus; jis tik kartais nori atsipūsti, gerai laiką praleisti; tikrai jam nieko blogo nedaro jo gėrimas".

Nė priminti nereikia, kad tokios gerus norus turinčios žmonos kalbos — jos vyro gėrimo iki aguonos grūdo numenkinimas stiprina ir palaiko tolimesnį vyro buteliuko tuštinimą. Čia ir surandame vietą, kur šuo pakastas — kur glūdi alkoholiko gydymo nesėkmė. Mat, sėkmingam mediciniškam alkoholiko gydymui, duotų patarimų vykdymui yra būtina, kad ir girtaujantis vyras ir jo žmona atsisakytų tą sunkenybę užslėpti ar numenkinti.

Neturėkime tuščių vilčių: tokių veidmainysčių atsisakyti įmanoma tik kai abudu pasipuošia išmintingumu. O tokia puošmena apturima tik per intensyvų savos sąžinės perkratymą ir pasiryžimą elgtis kaip tikram žmogui pridera.

Todėl liaukimės toliau menkniekiams savą energiją, lėšas ir laiką pustę. Gana mums vien kurti komitetus Naujų Metų sutikimui, užteks mums visus lengvatikius vilioti į išvykas pasižiūrėti krautuvių svečioje šalyje; nereikia laiko gaišinti, iš tuščio į kiaurą pilstant — jau mintinai visiems žinomus religinius dalykus vis toliau kartojant, kada išmintingumo stokojant ir jo įsigyti nenorint, visos gražiausios kalbos nuo žmogaus nurieda kaip vandens lašas nuo gulbės sparno.

Kada tėvynė krauju prakaituoja, mums čia ne laikas buteliuką tuštinti, dūmą traukti, dar gyviems vienas kitam odą lupti... Siekime visi savyje tokio gėrio ir išmintingumo, kad neraginami eitume visomis jėgomis silpnesniems talkinti, tėvynainius įvairiopai šelpti, visas čionykščių kultūrines pastangas palaikyti, būtiniausiais vaistais aprūpintume dar pagydoma tuberkulioze sergančiuosius, būtiniausimis gydymo priemonėmis aprūpintume tėvynės gydytojus. ...Būtiniausių, tiesiog gyvybinių darbų mūsų tėvynei yra marios! Todėl visi mūsų antraeiliai darbai turi laukti eilės tol, kol pirmaeiliai bus atlikti. Taip ir nė iš pėdos kitaip išmintingas mūsiškis dabar elgiasi.

Žmona — visko išpūtėja

Priešingai visko numenkintojai elgiasi alkoholiko žmona — dalykų išpūtėja: ji išpučia, padidina savo vyro girtavimą virš visų realistiškų proporcijų. Tokios žmonos žodynas yra gerai visiems žinomas. Ji visiems pasakoja, kad jos vyras ne tik kartais išgeria, bet kad jis „visada yr girtas", „jis geria kaip žuvis", „jis ryja degtinę kas rytą, vidurdienį ir vakare"... Nežiūrint kiek jos vyras išgeria, tokia jo žmona perdeda jo išgėrimą penkeriopai ar net dešimteriopai.

Toks girtavimo išpūtinėjas irgi nepadeda girtaujančiam vyrui. Toks žmonos elgesys vyrui sukelia nusikaltimo jausmą, kuris tik dar labiau skatina vyrą nuneigti savo elgesį.

Aišku, kad tikroviškas — neperdėtas alkoholiko žmonos elgesys yra labai pageidautinas. Už tai visi užmirškime iki šiol praktikuotą su alkoholikais elgesį: jų baudimas ar jų girtavimo išpūtimas tik padidina alkoholiko bendrą užsispyrimą.

Kartu su vyru geriančioji žmona

Šitokio tipo žmona yra įdomi ir ne retai pasitaikanti. Ji kartais nesupranta ir nepripažįsta, kiek daug jos vyras geria, bet vis vien ji skatina vyrą girtauti, kartu su juo buteliuką tuštindama. Išeina, kad tokia žmona yra pati alkoholikė ar pakeliui į tokią.

Tokia su vyru kartu išgėrėja turi neraštišką ir nežodinę sutartį su savo vyru: „Tu nekreipk savo dėmesio į mano girtavimą, o aš nekreipsiu savo dėmesio į tavąjį".

Žmona ardytoja — sabotuotoja

Subtilią sunkenybę skatina ardančioji-sabotuojanti žmona. Paviršutiniškai žiūrint, jos pažiūros į vyro girtavimą yra žmoniškos. Ji žino, kad toks vyro elgesys kenkia jam ir jo šeimai. Ji elgiasi su vyru realiai: prašo vyro negirtauti ir ryžtasi jam padėti. Bet čia ir prieiname daugelio blogybių centrinę ašį: kiekvieną žmogų, taigi ir žmoną-sabotuotoją pažįstame ne iš jos kalbų, bet iš jos veiklos — atliekamų darbų. Jos žodžiai būna teisingi, bet ji pakartotinai elgiasi taip, kad apsunkintų vyro susilaikymą nuo girtavimo. Sakysim, ji trukdo savo vyrui lankytis kovojančių su alkoholizmu susirinkimuose (Alcoholics Anonomous), tuo laiku surengdama namuose pobūvius, arba, kai jos vyras mėgina mažiau girtauti ir mažesnę pagundą turėti, nelaikydamas svaigalų namuose, jo žmona ardytoja elgiasi priešingai: parneša svaigalus į namus.

Tokie ir panašūs žmonos — ardytojos darbai gali būti daromi be blogos valios — subtiliai, net nejaučiamai, nesąmoningai.

Žmona — provokatorė

Tokia žmona savo darbais yra artima žmonai-ardytojai. Ji sąmoningai ir viešai daro viską, kad vyras pradėtų stipriai girtauti. Toks jo girtavimas yra atsakas į savo žmonos priešginumą. Tokia žmona viešai pramatys savo vyro pasigėrimą ir skatins ji: „Eik ir vėl persiryk — tu tam tik ir tinki", arba „Aš žinau ką tu darysi — tu pasigersi kaip kiaulė, juk tu taip visada darai". Nė sakyti nereikia, kad vyras taip ir elgiasi. Juk nešvariu vandeniu negalima švariai nuplauti veidą ar žaizdą.

Kai pasitenkinama, save ir kitą skriaudžiant

Net ir alkoholikių žmonų vyrai gali tilpti į čia minėtas žmonų kategorijas. Nors abu — ir vyras ir žmona gali girtauti, čia minimas tik girtaujantysis. Čia minėtas septyneriopas žmonų elgesys kyla iš psichologinės vyro ir žmonos sąveikos. Dažniausiai ši sąveika esti dvejopa: 1. Kai abiems yra būtina negatyvioji sąveika — priklausomumas ir 2. Kai abu jaučia pasitenknimą iš kito ir/ar savo kentėjimo (sadomasochizmas).

Kai įvyksta priklausomumo sąveika, vienas asmuo nuolat veikia kaip vaikas, o kai vyksta sadomasochizmo sąveika — abu asmenys jaučia savotišką pasitenkinimą iš užgavimo ir iš buvimo užgautam. Kai šeimoje vienas iš poros esti alkoholikas, neretai atsitinka, kad abu šie poveikiai mirtinai susijungia. Tuomet vyras ir žmona ima vienas kitą naikinti (nes girtavimas yra savanoriška beprotybė) šiais būdais:

Pamažu, bet pastoviai pradeda vystytis tarpusavio nesantaika — pyktis. Jis esti kurstomas girtaujančiojo vidinio kerštо, kai jis pamato, kad tapo labai priklausomas nuo savo žmonos. Tada jis ima neigti tokį savo priklausomumą: jis pradeda nepriklausomai elgtis, bet tas jo elgesys esti panašus į priešginos, supykusio vaiko elgesį. O kai tarpusavio neapykanta pasiekia viršūnę, jis vėl ima girtauti ir pradeda savo pyktį žmonai reikšti koliojimusi ir smurtu. O pagirių rytą jis atgailauja ir elgiasi kaip savo kaltę apgailįs vaikas.

Tokio jo žmona pasigaili, ji slaugo ir motiniškai su juo apsieina. Tuomi jo priklausomumas vėl esti didinamas. Tada po kurio laiko tas ciklas vėl kartojasi.

Išvada. Pradėkime visi, iki šiol užsiiminėję menkniekiais, liautis taip toliau elgtis. Griebkimės svarbiausių darbų: švieskimės ir savyje išmintingumą didinkime. Tada bus mažiau vietos savanoriškai beprotystei, kas ir yra girtavimas.

Apie tvarkymąsi šioje srityje — kitą kartą.

Pasiskaityti. *Consultant*, November 1974.

Alvudiškas Kalėdų prisiminimas: Lietuviukai kalėdiškame parengime Alvudo patalpose, tvarkomi Anelės Kirvaitytės, sulaukia Kalėdų senelio (akt. Alfas Brinka).

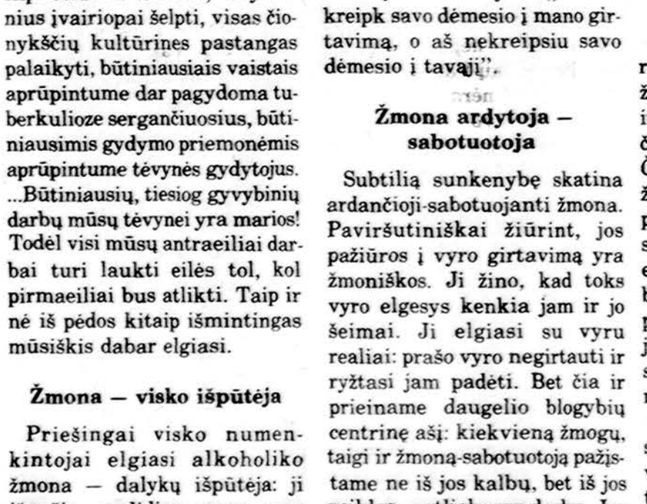

Chicagos Aukštesniosios Lituanistikos mokyklos direktorius Juozas Masilionis su žmona ir Jadvyga Žeroniene vaišinasi Alvudo pažmonyje. Lietuvio sodyboje be rūkalų ir svaigalų ir be gyvulinių riebalų.

PREMIJA JAUNIMUI

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę

EUGENIJAUS KRIAUČELIŪNO PREMIJĄ

Premijai skirti sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1,000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, ar jaunimo vienetui (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvius ir Lietuvą vienerių metų bėgyje;

2. 1990 metų premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki 1991 m. sausio 31 d. (pašto antspaudas);

3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma Jury komisija, kurion po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga, o du atstovus paskiria Kriaučeliūnų šeima;

4. Jury komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki 1991 m. kovo 1 d. ir susitaria su Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio;

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir siunčiama:

Eugenijaus Kriaučeliūno premijos komisijai
13400 Parker Road
Lemont, IL 60439

Ilgiausius plaukus (251 cm) turėjo anglė Ovens. Ilgiausius nagus buvo užsiauginusi kiniečių imperatorienė iš Mingų dinastijos (41.5 cm). Ilgiausi ūsai buvo Noro. Jis nesiskuto 36 metus. Ištiestų ūsų ilgis buvo 3 metrai 51 centimetras.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $80.00. Foreign countries $90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$80	$45	$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	$90	$50	$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	$45	$30	$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.SA. dol.) savaitinis	$50	$30	$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Sena klaida visados populerėsnė, negu nauja tiesa.

Vokiečių priežodis

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba **(708)246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v., antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p., penktd. ir šeštd. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 925-2670 arba **(1-312) 489-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. (1-312) 737-1168;
Rezid. (708)385-4811

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

JONAS V. PRUNSKIS, M.D.
Gydytojas ir chirurgas
Anestezijos ir skausmo gydymo specialistas
Sherman ligoninė, Elgin, IL
Tel. 708-854-1050
Skambinti galima 24 val.

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
4700 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453-2533
Tel. 708-636-3113

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166;
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm. antr., ketv. ir penkt. 3-6.
Šeštadieniais pagal susitarimą

Kapitalistai bijo,

KAD KOMUNIZMAS NESUBYRĖTŲ

Laivais ir lėktuvais vakariečiai skuba maistą siųsti, kad saugumiečiai sotūs būtų, kad kalėjimų vartus geriau prižiūrėtų, kad laisvės šūkiai neskambėtų ir be reikalo tylos ir ramybės nedrumstų. Gorbačiovas viešai paskelbė, kad maisto siuntas pavesta KGB prižiūrėti. Juk tai vienintelė institucija, „perestroikos" dar nepaliesta ir senais metodais tebeveikianti. Tai institucija, iš kurios jis pats išėjęs ir kuria pilnai pasitikėti gali. O kad jos ratukai suktųsi ir netarškėtų, tai juos gerai patepti reikia. Amerikoje sviesto užtenka — pristatys! KGB ne tik gerai veikia, bet ir didelę praktiką maisto priežiūroje turi. Buvę tremtiniai gerai žino, kad Vorkutoje ir Pečioroje KGB irgi maistą prižiūrėjo. Ir nei vienas KGB nuo bado nemirė. Ne tik nemirė, bet taukais (amerikietiškais) blizgėjo. Tuo pačiu metu pasauliui amerikiečiai laisvės gynėjais save prisistatinėjo ir daugelis jų žodžiams tikėjo. Bet laikas akis atidaryti!

* * *

Lenino ir Stalino kurtas rojus griūna, bet imperija tebesilaiko. Vakariečiai susirūpinę, kad tik ji nesubyrėtų, kad vergai neišlakstytų. Prispaustieji pamatė ir suprato, kad viskas, ką jie kalbėjo ir žadėjo, buvo melas. Lenino mitas sugriuvo. Net jo garsus posakis: „Kad kapitalistai patys virvę parduos, su kuria jie bus pakarti", yra netiesa. Ne! Jie virvės neparduos, bet ją padovanos. Ką čia virvės dabar reiškia, kai 30,000 atominių užtaisų į Vakarus nutaikyta. Kad jie geriau ir taikliau veiktų, tai numatoma moderniškesnius kompiuterius parduoti, galbūt net dovanoti. Kas dabar Busha suprasti ir žinoti gali, kai jis pat su savimi kalbasi ir savo patarimų klauso, tai sunku žinoti ir dar sunkiau suprasti. Net Kongresas jo nesupranta. Tai, ką čia apie paprastus žmones ir bekalbėti, kurie tik dviem atvejais teegzistuoja. Būtent kasmet su Internal Revenue atsiskaityti ir kas ketvirti metai pabalsuoti. Tuomet, kai visi melagiai lakštingalomis virsta. Juk gerai atsimename Busho žodžius.

Kai imperija byrėti pradėjo, tai visi Gorbačiovą ant rankų nešiojo, manydami, kad tai jo nuopelnas. Kokia nesąmonė! Ir protingi žmonės taip galvojo. Reikia tik į jo praeiti pasižiūrėti. Nereikia užmiršti, kad jis iš KGB ir partijos kadrų atėjo. Ne imperiją sugriauti, bet ją lopyti žadėjo. Ta „perestroika" tebuvo tik morka ant pagaliuko, kad asilas naštą geriau neštų. Jis tą minimą „laisvę" pagal savo komunistinę ir rusiško imperialisto sampratą turėjo. Ne tik vakariečiai, bet ir imperijos vergai pagalvojo, kad jis apie tikrą laisvę kalba. Tad pradėjo jos garsiai reikalauti. Iš pradžių Gorbačiovas net nesusigaudė, o kai susiprato, tai jau vėlu buvo. Nepanaudojęs didelio teroro, laisvės potvynio sulaikyti jau nebegalėjo.

Gorbačiovas teroro ne dėl to nepanaudojo, kad jis būtų humanistas ar tolerantas. Bet jis Vakarų pagalbos ir technologijos norėjo. Gal jis pats, o greičiausiai geresnės galvos suprato, kad jie patys iš to purvo neišsikapstys. Komunistai sugebėjo tik visus į duobę įtraukti, bet kaip išlipti, tai jau nesugebėjo. Jų tą subyrėjimą pagreitino — tai Reagano apsiginklavimo ir „žvaigždžių karo" planas. Rusai nenorėjo apsileisti, bet jų pasenusi technika ir nepriteklių ekonomija nesugebėjo lenktynių išlaikyti. Daug bilijonų buvo paimta iš ūkinio sektoriaus ir mesta į karinį. Tai visai sugriovė ir taip jau šlubuojančią ekonomiją.

* * *

Tad Gorbačiovas išvažiavo į Vakarus laimės ieškoti ir pagalbos prašyti. Apsirengęs Romoje siūtais kostiumais ir itališkais batais, jis visai į vakarietišką žmogų panašėjo. Kadangi jis išėjęs saugumo ir partijos mokyklas, tad žinojo, jog vakariečiams šaipytis reikia. Tad ir šaipėsi, ir vakariečių širdys visai apsalo. Visai net užmiršo, kad tai yra „Evil Empire" vadovas. Tuos žodžius net paminėti bijojo, kad tik svečias neužsigautų ir į namus neišvažiuotų. Gal net dovanų neprašęs ir jų nepasiėmęs. Matydamas vakariečių naivumą, jis nususųsį vaidino ir per keletą sykių primygtinai kartojo: „Aš neatvažiavau rankų atkišęs ir išmaldų neprašau". Kad tik svečias neužsigautų, tad visokeriopą pagalbą jam siūlyti pradėjo.

Ne tik Pabaltijis, bet Korėja ir Vietnamas visai užmiršti buvo. Be reikalo ten jauni vyrai žuvo ir tūkstančiai invalidais liko. Veteranų ligoninėse berankiai ir bekojai tebeguli, o Baltuosiuose rūmuose už Kremlių šampano tostus kelia. Pavergtieji, ko jūs skubate ir taikai pavojų keliate? Palaukite, kol didieji kalba ir bizni daro.

Prezidentas Bushas net „Most favored nation" statusą žadėjo. Tik Kongresas jį sulaikė,reikalaudamas, kad būtų įrašytas ir Lietuvos klausimas. Bet, kai galutinis tekstas buvo pasirašymui suformuluotas, tai Lietuva kažkaip vėl buvo užmiršta. Nebuvo aišku, kodėl taip įvyko. Tą neaiškumą išsklaidė sekretoriaus J. A. Baker pareiškimas. „Nėra sąryšio tarp Sovietų Sąjungos elgesio Lietuvoje ir Amerikos noro turėti geresnius prekybos santykius su Maskva". Labai aiškiai pasakyta. Ir tai buvo pasakyta tuo metu, kai Maskva jau vykdė Lietuvos blokadą. Bushas, kuris Lietuvos reikalais burnos praverti nemokėjo, dabar Napoleono kepurę užsidėjo. Ta visa Kuwaito afera greičiausiai Kremliaus agentų suplanuota. Sunku prileisti, kad 5000 vadinamų specialistų, kurių tarpe šimtai saugumiečių, būtų nieko nežinoję. Irakas nepasirengęs irgi būtų nepradėjęs, o apsiginklavimas daugiausia nuo Kremliaus priklausė. Maskva savo gerą draugą į Arabijos smiltynus įklampino, už tai dabar jai nepertraukiama srove dovanos ir maistas plaukia. Kad nebadautų, kad nesušaltų, kad revoliucijos nekeltų. Ir svarbiausia, kad komunizmas nesubyrėtų.

J. Ž.

Jei turime išlaidų mūsų išsilavinimui bei apsišvietimui, tai vienas taleris turi trijų šimtų šešių dešimtų skatikų vertės, o tik trijų dešimtų skatikų vertės išleistas mūsų pasismaginimui.

Gutzkov

Jeigu kitų kentėjimų neatjausi kaip savo paties ir nepadėsi jų nešti, dar nesi tikras žmogus. Tavo didumas ir tavo dieviškas kilnumas matuojamas pagal tai, kiek tu gali ir nori nešti kitų naštas.

Hilty

VATIKANO RADIJO LIETUVIŠKA PROGRAMA

Penkiasdešimt metų sukakties proga

LADAS TULABA

Kai 1940 metais birželio 15 d. raudonoji armija okupavo Lietuvą ir ateistinis komunizmas, diriguojamas Kremliaus, pradėjo persekioti Bažnyčią, vysk. P. Būčys, tuometinis Marijonų vienuolijos generolas, drauge su Lietuvos atstovu prie šv. Sosto ministeriu S. Girdvainiu kreipėsi į Šv. Sostą, prašydami leisti per Vatikano radijo lietuviškas siuntas. Leidimas buvo duotas. Žinoma, Maskva ėmėsi priemonių ne tik siuntas trukdyti, bet taip pat grasinti represijomis prieš Bažnyčią.

Buvo naudinga išgirsti žinių iš laisvojo pasaulio, o taip pat iš Bažnyčios gyvenimo. Visa tai guodė ir stiprino Lietuvos tikinčiųjų dvasią. Šito Kremlius nenorėjo pakęsti. Prasidėjo stiprūs grasinimai ir reikalavimai, kad vyskupai pareikalautų nutraukti lietuviškas programas per Vatikano radiją.

Grasymai buvo tokio pavojingumo, kad vyskupai, jei neklystu, įgaliojo vysk. V. Brizgį prašyti Šv. Sostą sustabdyti lietuviškas siuntas per Vatikano radiją. Jos buvo tuojau sustabdytos. Tai buvo didelis nuostolis. Ar jis buvo pateisinamas? Reikia manyti, kad vyskupai gerai žinojo padėtį ir padarė sprendimą, vengiant didesnio blogio.

Kai Lietuva vėl kentėjo Sovietų vergijoje ir kai mes atsiradome su gimstančia kolegija Romoje 1945 metais, vėl kilo mintis prašyti Šv. Sostą lietuviškų siuntų per Vatikano radiją. Vysk. P. Būčys patarė man kreiptis į Vatikano Valstybės sekretoriatą ir prašyti, kad būtų vėl leista turėti lietuviškas programas per Vatikano radiją. Teko kalbėtis su mons. A. Samore ir arkiv. D. Tardini. Jie priminė, kad kaip tik Lietuvos vyskupai prašė sustabdyti lietuviškas programas dėl gresiančio represijų pavojaus. Toks pat pavojus galįs būti ir dabar. Todėl reikia gerai apsvarstyti, ar yra pravartu rizikuoti. Teko įtikinėti, kiek pajėgiau, jog reikia eiti Bažnyčiai į pagalbą Lietuvoje. Kas pirmoje eilėje turėtų eiti į pagalbą, jei ne Šv. Sostas. Iš Šv. Sosto Lietuvos tikintieji laukia paguodos ir padrąsinimo sunkioje kovoje prieš komunizme įsikūnijusias pragaro galybes.

Pagaliau pavyko sulaukti teigiamo atsakymo. Leidimas buvo duotas, bet labai ribotas įvairiais reikalavimais bei sąlygomis. Buvo leista pradžioje turėti savaitėje 15 minučių vieną transmisiją. Tačiau buvo priminta ir pabrėžta, kad turės būti kalbama ne lietuvių į lietuvius, o Šv. Sosto į Lietuvos tikinčiuosius. Be to, buvo pareikalauta, kad paruošta programa turi būti išverčiama į italų kalbą ir perduodama vertimas su originalu Vatikano radijo vadovybei.

Vatikano radijui vadovavo ir vadovauja jėzuitai. Būtų buvę naudinga, kad lietuviškoje radijo redakcijoje būtų dirbę lietuviai jėzuitai. Deja, dėl įvairių priežasčių jie neprisiėmė šio įsipareigojimo. Todėl teko pradžioje man, nežiūrint visų kitų mano darbų, prisiimti dar ir šį. Turėjau paruošti programos tekstą, išversti į italų kalbą ir įkalbėti. Visa laimė, kad Vatikanas atsiųsdavo automobilį, nuveždavo į stotį ir parveždavo. Jokio kito atlyginimo praktiškai negaudavome. Stengiausi prašyti kitų pagalbos. Man ši našta pasirodė sunkiai pakeliama. Negalėdavome laisvai paruošti siunčiamas žinias. Iš čia atsirado nepasitenkinimo ir kritikos iš klausytojų. Laukė, kad aiškiau ir griežčiau pasisakytume prieš persekiojimus Lietuvoje. Prof. J. Brazaitis 1948 m. rugsėjo 6 d. datuotam laiške man rašė: „Dar vakar išklausiau radijo lietuvišką transliaciją iš Vatikano. Ir nė jokios lietuviškos žinutės! Tada supratau vieno lietuvio iš krašto pasipiktinimą, kad Vatikano radijas apie visus kalba, tik ne apie Lietuvą. Tai sujaudinto žmogaus perdėjimas, bet jis tik rodo, kaip žmonės laukia apie save ką išgirsti. Ar negalima būtų toks planas: duoti žinių per Vatikano siųstuvą iš Lietuvos; iš tremtinių gyvenimo; iš išeivių Amerikoje, Anglijoje, Kanadoje ir kt... Toliau, jeigu transliacijos redaktoriam trūksta žinių, ar negalėtume mes patalkinti ir kaip... Labai būtų gera paskaityti iš Lietuvos atgabentą laišką, skirtą Šv. Tėvui, o taip pat nežinomo lietuvio laišką, kuris faktiškai (tik tarp mūsų kalbant) yra partizanų vyriausio kapeliono parašytas".

Buvo daryta visa, kad pagrįstą prof. J. Brazaičio pageidavimą bent dalinai galėtume perduoti į Lietuvą Vatikano radijo bangomis. Deja, vadovybė dėl įvairių priežasčių nerado tai pravartu ar gal per daug pavojinga. Buvo leista tik trumpa citata iš tikinčiųjų laiško ir santrauka iš kun. M. Krupavičiaus kalbos audiencijoje pas popiežių Pijų XII.

Kitame laiške prof. J. Brazaitis (1948.X.13) rašė: „Žinau, kaip sunku pralįsti su savo „kromeliu" svetimoje rinkoje. Bet reiktų viską padaryti, kad šiaip ar taip maskuota forma galima būtų duoti tai, kas kraštui rūpi. Kitokios prasmės visa transliacija ir neturi. Dar trečiame laiške (1950.IX.27) prof. J. Brazaitis paprašė informacijų apie lietuviškos valandėlės per Vatikano radiją veiklą ir pasiektus rezultatus bei tolimesnes galimybes ir pažadėjo mažą finansinę paramą iš Vliko. Iš tikrųjų, kiek vėliau, Vlikas per Tautos fondą pastoviai rėmė Vatikano radijo lietuvišką redakciją, net ir tada, kai Vatikanas lietuvių, kaip ir kitas redakcijas, pradėjo pilnai apmokėti ir laikyti pilnateisiais Vatikano valstybės tarnautojais. Ilgainiui Vatikanas leido praplėsti lietuviškas programas, kol pagaliau buvo leista turėti siuntas kasdien. Jau daugiau kaip 10 metų sekmadieniais turima galimybė pertransliuoti šv. Mišias per Vatikano radiją į Lietuvą. Nuo 1951 metų pastoviai ėmė dirbti ir vadovauti Vatikano radijo lietuviškai redakcijai kun. V. Kazlauskas. Jam ilgus metus efektyviai talkina Kazimieras Lozoraitis. Redakcijoje dirbo ir dirba dar keli — etatiniai ir neetatiniai bendradarbiai.

Nors netrūko niekados kritikos ir nepasitenkinimo dėl lietuviškų Vatikano radijo programų, nėra jokios abejonės, kad buvo atliktas ir yra atliekamas didelės reikšmės darbas Lietuvos Bažnyčiai ir Lietuvai. Tai rodo, kiek Maskva bandė trukdyti techniškai ir politiškai lietuviškas Vatikano radijo transmisijas. Turime būti dėkingi Šv. Sostui ir tiems, kurie dirbo ir aukojosi, kad Lietuvą pasiektų radijo bangomis žinios nuo Vatikano kalvos.

Šiuo metu Vatikano radijo lietuviškai redakcijai vadovauja patys jėzuitai. Vyriausias vadovas kun. Pupinis, o jo pagalbininkas kun. Ambrazas. Šalia jų ir toliau dirba, kaip etatinis tarnautojas, Kazimieras Lozoraitis. Reikia linkėti ir prašyti Dievą, kad lietuviškas žodis nuo Vatikano kalvos vis sėkmingiau skambėtų ir giliau paliestų klausytojų sielas dar vis priespaudą kenčiančioje Lietuvoje.

VAIRAVIMAS IR TAUPYMAS

Skaičiai 89.9, 104.9, 124.9 — kuriuos matėme pravažiuojant kiekvieną benzino prisipildymo stotį. Dabar matome 139.9 ir panašius skaičius. Ką matysime už mėnesio, kito, niekas nežino. Tokios benzino kainos verčia nevieną susirūpinti. Jeigu važiuojant aplankyti tėvus, mokant 89.9 (praktiškai 90) centų, kelionė kainuodavo 12 dolerių, tai dabar jau be dvidešimkės nenukaksi. O kur kasdieniniai reikalai, reikaliukai? Dirbantieji truputį paverkšlena, ir viskas. Jie žino, kad, kylant kainoms, kils ir jų uždarbiai. Bet kaip su pensininkais? Jiems belieka susiveržti diržus.

Apgalvotas automobilio naudojimas neša trigubą naudą: mažinamas oro teršimas, taupomi alyvos ištekliai ir svarbiausia kišenė netuštėja taip greitai ir tuo pačiu ilgėja automobilio amžius.

Kaip visa tai pasiekti? Kiekvienas benzino galionas nuveš toliau, jei bus laikomasi išbandytų ir užtikrintų patarimų. Mechanikoj trintis yra svarbiausias dalių judėjimo faktorius. Tepalas ir alyva palengvina dalių judėjimą. Net Lietuvos ūkininkas žinojo, kad netepęs, nevažiuos. Motoro alyva yra gana pigi, tai prie jos ir nesustosime.

Motorų yra mažų ir didelių. Mažieji paprastai yra mažesniuose, ne taip brangiuose automobiliuose. Didieji, prašmatnieji turi didelius, galingus motorus. Ir vienas ir kitas yra varomas benzinu, kuris yra gaunamas ir perdirbamas iš žemės alyvos. Mažasis, pradėdamas judėti, purtosi, birbia, kai tuo tarpu, pas didįjį viskas eina kaip per sviestą. Ir vienas ir kitas, sakykim, nuvažiuoja iš taško A į tašką B per tą patį laiką. Važiuojantis prabangia mašina sunaudos net trigubai ar daugiau benzino. Motoras, užgultas didelio svorio, sudegina daugiau benzino. Išvadoje, kokia mašina bebūtų, mažinti krovinio svorį. Bagažinė, naudojama kaip įrankių sandėlis, eikvoja nereikalingai benziną. 100 svarų balastas sunaudoja miesto judėjime apie 2% daugiau benzino. Nėra daug, bet susideda.

Taip pat svarbu sureguliuoti ratus, kad tiesiai stovėtų (alignment), kas yra ne tik gerai taupymui, bet ir padangoms. Sureguliuoti ratai užtikrina vienodą padangų nusidėvėjimą. Mašina su reikiamai pripūstom padangom sunaudos mažiau degalų. Geras motoro sureguliavimas (tune-up) prisideda prie benzino taupymo. Motoras gali dirbti ir su apdėvėtom žvakėm, bet tai bus nereikalingas benzino eikvojimas. Sunkus motoro užvedinimas ir nevienodas dirbimas — prastų žvakių ženklas. Dėl prastų žvakių 4 cilinderių motoras gali nustoti 25% savo pajėgumo. Visuomet naudoti gamintojo rekomenduojamą alyvą.

Apgalvotas automobilio naudojimas yra, kada vienu važiavimu atliekami keli reikalai. Tuo būdu padaroma mažiau mylių ir tuo pačiu sutaupomas benzinas. Dažnas dar šilto motoro užvedimas sutaupo 17% benzino. Gyvenant netoli darbovietės, benzinas bus sutaupytas, važiuojant į darbą dviračiu ar einant pėsčiam. Einant pėsčiam aplankyti kaimyną, sutaupys ne tik benziną, bet bus ir kūnui gera mankšta. Dirbant su kaimynu toj pačioje darbovietėj, daug benzino bus sutaupyta, važinėjant pakaitom. Tas tinka ir važinėjant anūkus į šeštadieninę mokyklą.

Ribotas oro vėsinimas irgi prisideda prie benzino taupymo. Sustojus,stengtis nepalikti motorą dirbant ilgiau, kaip vieną minutę. Dirbantis motoras, nors ir nevažiuodamas, sunaudoja nuo ketvirtadalio iki pusės galiono per valandą. (Priklauso nuo motoro dydžio).

Baigiant, verta priminti, kad staigus šokimas į priekį yra nereikalingas benzino eikvojimas. Judėjimo šviesai pasikeitus, lengvas spustelėjimas ant gazo pedalo gali pridėti iki dviejų mylių kiekvienam galionui.

Benjaminas Franklinas yra pasakęs, kad sutaupytas centas yra lygus uždirbtam. Kiek tiesos!

Edmundas Jakaitis

Brazilijos Poros miesto gyventojams nereikia laikrodžio. Laiką jie nustato pagal lietų. Šiame mieste lyja daug kartų per dieną ir visada tuo pačiu metu. Miesto gyventojai sako ne „7 valanda ryto", o „po pirmojo ryto lietaus".

ROJAUS PAUKŠČIO GRĮŽIMAS

RŪTA KLEVA VIDŽIŪNIENĖ

13

— Visi vyrai paimami prie apkasų kasimo, nėra jokių išimčių nei seniems, nei ligoniams; vokiečiams esąs reikalingas kiekvienas žmogus. Patekome į vietą, kur tvirtinama gynimosi linija.

— Viešpatie, — sudejavo Jonė, — gi čia ju žemė, nejaugi mano rusą taip toli įsileisti? Kur gi nubėgsime?

Valius raminančiai spaudė Jūratei ranką. Visą laiką nujautė, kad į bėdą patekę vokiečiai nepaliks ramybėje jaunų pabėgėlių vyrų, tiktai tikėjosi savo globojamas moteris kur nors įtaisyti, surasti koki darbą ir gyvenamą vietą. Dabar staigiai paaiškėjo, kad reikės skirtis, nors ir neilgam. Taip nedaug teko drauge būti, tokios trumpos buvo laimės valandėlės ir tokia brangi kiekviena diena. Persiskyrimo baimė ir nerimas dėl ateities išvagojo visų veidus.

Tuo tarpu kareiviai jau ėjo nuo vežimo prie vežimo ir mojo ranka kiekvienam vyrui. Priešintis nebuvo prasmės, Valius ir Juzė pabučiavo žmonas, pakėlė prie lūpų Varkalienės ranką ir sulipo sunkvežimin. Prie kelių vežimų kilo ginčiai, vyras nenorėjo palikti žmonos su mažu kūdikiu, kitur vėl kažkoks žilas senelis aiškinosi negalįs nieko dirbti. Po mažo susistumdymo vyras atsidūrė sunkvežimyje, o seneliui buvo leista likti.

— Vakare grįšime, sako, netoli mus veža. Tik nebijokite nieko ir saugokitės lėktuvų! — šaukė vyrai saviesiems. Vaikai pradėjo klykti, moterys apsiašarojo. Tai buvo pirmas atsiskyrimas.

Diena slinko nelinksmai, visi dairėsi į kelią, bijojo toliau važiuoti, kad nepasimestų su savaisiais. Atėjo vakaras, o paskui ir naktis, keliu burzgė kariškos mašinos, vežimai su pabėgėliais, bet išvežtųjų niekas negrąžino. Jūratė ir Jonė negalėjo užmigti, nors ir ramino viena kitą, kad viskas bus tvarkoje. Visokios mintys lindo į galvą, grįžo pasakos apie kareivių žiaurumus ir koncentracijos stovyklas. Net ir motina pasijuto nesaugi vienų moterų draugystėje, vis nesitraukė nuo daiktų ir dairėsi į kelią.

Išaušo rytas. Pasitarimai nedavė nieko gero, keli likę seneliai irgi negalėjo nieko išgalvoti, tik dar daugiau baugino vienas kitą. Visi laukė sugulę žoleje prie vežimų, valgydami duoną su lašiniais, ganydami karvutes.

Staigiai vaikai sušuko, kad atvažiavo ir sustojo kariškas automobilis. Jūratė, kaip mokanti vokiečių kalbą, irgi išėjo į priekį.

— Kur yra dingę mūsų vyrai? — beveik choru klausinėjo moterys. Senukas kariškis buvo išvargęs ir tarnybiškas.

— Vyrai turės likti kuriam laikui prie darbų. Vokiečių vyrai yra fronte, mums reikia darbo rankų. Aš turiu jums įsakymą važiuoti į netoli esantį miestelį, kur jumis pasirūpins pabėgėlių stovykla.

— Bet kaip mes susižinosime su savo vyrais, mes nevažiuosime niekur be jų!

— Čia bus apkasų linija, jūs čia negalite likti. Kai atstumsime rusus atgal, jūs galėsite grįžti. Vokietijoje negalima būti be darbo, jums mieste bus duodami tolimesni nurodymai. Pirmyn, negaišinkite laiko, šiuo keliu jūs privažiuosite miestelį ir ten mes jūsų lauksime. Arbeitsamte. Tokia čia jau tvarka.

Karininkui nuvažiavus, kilo didžiausia maišatis. Moterys verkė, grūmojo, tarėsi, bet jokios išeities negalėjo rasti. Negalėjo juk pasilikti stovėti taip ant plataus kelio, reikėjo ką nors daryti. Galbūt šį vakarą jau atsiras ir vyrai, gal užbaigs darbus, juk jiems bus pranešta, kur jos nuvažiavo. Tad pamažu ir pakrutėjo pirmutiniai vežimai, prikrauti dėžių, vaikų ir aimanuojančių moterų. Kelias buvo ilgas, pradėjo lyti, kas dar pablogino nuotaiką. Gailėjosi paliktų namų, gailėjosi savęs ir meldėsi už tuos, kurie buvo atskirti. Daugelio liko seni tėvai, kai kurios šeimos buvo atkirstos staigiai užėjusios raudonosios armijos. Visų mintys buvo nelinksmos. Pakelėje susitiko kitą tokią vežimų virtinę, kurią buvo ištikęs tas pats likimas. Susipažino, paaimanavo ir važiavo toliau. Po pietų pasiekė miestelį, kuris buvo pilnas kariuomenės, gyventojų beveik nesimatė. Policija liepė važiuoti visiems į miesto aikštę, kur buvo įsteigtas pabėgėlių centras. Ten juos sutiko tas pats karininkas.

— Kur yra mano vyras? — prispyrė jį Jūratė. — Mes nesitrauksime toliau nė žingsnio.

— Ar jūs esate šios grupės atstovė?

— Ne, mes neturime atstovės.

— Atsiųskite bent dvi vokiškai kalbančias moteris į mano raštinę, aš joms duosiu nurodymus.

Po minutės Jūratė ir dar viena graži juodbruva studentė iš Kauno tapo išrinktos atstovėmis. Jos įėjo į raštinę, kadaise buvusią valgyklos kambariu, kur sėdėjo senukas karininkas ir stumdėsi keli nesiskutę kareiviai. Jie smalsiomis akimis permetė jaunas moteris.

(Bus daugiau)

VYSK. P. BALTAKIO SVEIKINIMAS

Mieli broliai ir sesės,

Kalėdų šventės mums vėl duoda progą apmąstyti Kristaus atėjimo prasmę ir palaimą. Jo įsikūnijimo paslaptis ir įsijungimas į žmonijos istoriją kaskart išgyvenamas skirtingai, bet visada su viltimi, su paguoda ir pasitikėjimu. Jo meilės ir dorovės principai yra žmonijos tikroji dvasinė jėga, kuri ypač dabar reikalinga mūsų tautai, kovojančiai už egzistenciją laisvų valstybių šeimoje.

Džiugios ir viltingos mums buvo praėjusių metų Kalėdos. Mes jautėme, kad pildosi Izaijo pranašystė: „Tauta, kuri vaikščiojo patamsyje, išvys skaisčią šviesą; gyvenantiems tamsybių šešėliuose užtekės šviesybė" (Iz 9:11). Iš Vilniaus katedros, televizijos pagalba, laisvėjančiai tautai ir pasauliui sklido arkivyskupo Julijono Steponavičiaus žodžiai: „Mums išaušo šventa diena. Ateikite, tautos, pagarbinti Viešpaties, nes šiandien didi šviesa apšvietė mūsų žemę"...

1990 metų eiga vėl atnešė naujų palaimų ir pastiprino mūsų krikščionišką viltį. Demokratiškai išrinkta Lietuvos Aukščiausioji taryba kovo 11 d. vienbalsiai atstatė sovietinės okupacijos užgniaužtą nepriklausomybę ir kartu su bažnytine vadovybe ryžtingai ėmėsi mūsų tautos kultūrinio, dvasinio ir religinio gyvenimo atnaujinimo. Į mokyklas buvo grąžintas religijos dėstymas, nebevaržomas įstojimas į seminarijas, Vytauto Didžiojo Universitete atsteigtas teologijos-filosofijos fakultetas, ligoninėse įrengtos koplyčios, vykdomi bažnytinės filosofijos ir muzikos meno simpoziumai, atsikūrė bažnytinės ir karitatyvinės organizacijos, atsidarė suniokiotos bažnyčios ir vienuolynai. Birželio 24 Gedulo ir Vilties dienoje Lietuvos vyskupai ir vyriausybė atnaujino 1934 metais padarytą pasiaukojimą Švč. Jėzaus Širdžiai ir iškilmingu oficialiu aktu iš naujo pasirinko Kristų į laisvą gyvenimą žengiančios tautos vadovu. Po keturiasdešimt su viršum metų iš viešojo gyvenimo išstumtas pasaulio Išganytojas vėl tapo tautos „keliu, šviesa ir gyvenimu", nes buvo įsitikinta, kad krikščionybė yra pats didžiausias tautos gyvastingumo ir kūrybingumo šaltinis.

Vilties teikia ir naujai priimtas Sovietų Sąjungos „sąžinės laisvės" įstatymas. Nežiūrint kokia bebūtų tų įstatymų vertė, bet vis vien tai yra konstitucinis užtikrinimas, kad Stalino laikų brutalaus religijos persekiojimo ir pagrindinių žmogaus teisių paneigimo laikai pasibaigė.

Kristaus grįžimą į sovietinio ateizmo prislėgus Rytų Europos kraštus išgyvename ne tik mes, bet ir viso pasaulio krikščioniška bendruomenė. Lyg pirmųjų Kalėdų Trys Karaliai iš visų kraštų skubame su dovanomis pasveikinti ateinantį Kristų, vedami aušros, kuri žada laisvą rytojų. Vietoj aukso, kvepalų ir myros, nešame rūbus, vaistus, knygas, bažnytinius reikmenis ir technikos civilizaciją. Kiekvienas savo būdu stengiamės plėsti teisingumo ir meilės karalystę iš „blogio imperijos" išsivaduojančiose šalyse. Šalia lietuviškų šalpos ir pagalbos fondų, Europoje ir Amerikos žemyne įsisteigė specialūs Ad Hoc komitetai, kurie įsipareigoja teikti finansinę, techninę ir organizacinę pagalbą tiek Lietuvos, tiek ir kitų kraštų atsikuriančiom Bažnyčiom.

„Ilgus metus meldėmės ir rezoliucijomis reikalavome laisvės rytų kraštams", kalbėjo arkivysk. John May, JAV Vyskupų konferencijos suvažiavime š.m. lapkričio 14 Washingtone. „Dabar, tęsė jis, „mes esame įpareigoti dėkingumo ir solidarumo dvasioje sutelkti savo išteklius milžiniškam darbui — pagelbėti Bažnyčiai pasinaudoti atgauta laisve". Dideliam nustebimui, konferencija vienbalsiai priėmė lėšų telkimo planus.

Politinio netikrumo debesys dabar vėl gaubia Lietuvos padangę. Vienybės bei sutarimų stoka lėtina valstybės atsikūrimo procesą. Kyla nusivylimas, abejonės, nepasitikėjimas. Stabtelėkim ir pažvelkim šiek tiek atgal į tautos istoriją. Sunkiausiais vergijų laikais kalėjimuose, lageriuose, Sibiro taigose tiktai dvasinė jėga padėjo kankiniams išlaikyti pusiausvyrą... Siekime ne vien materialinės gerovės, bet pirmoj vietoj dvasinių vertybių. Jeigu abejojame — melskime į Dangų suraminimo. Jeigu svyruojame — pasikliaukime Viešpaties pagalba. Jeigu jaučiamės nusivylę — pasisemkime jėgų iš Kristaus kentėjimų. Gyvendami krikščionybės principais, būsime teisesni ir patvaresni, o Dievo ranka ir Dievo palaima išves mus į geresnį rytojų.

Kristui gimus Betliejuje, angelai giedojo: „Garbė Dievui Aukštybėse ir ramybė žemėje geros valios žmonėms". Krikščionišku gyvenimu ir aktyvia artimo meile teikime Dievui garbę ir neškime ramybę gyvenimo prasmės ieškantiems žmonėms. Tada galėsime su dėkingumu švęsti Kristaus gimtadienį ir su šviesiu optimizmu sutikti naujuosius 1991 metus.

Džiugių Šv. Kalėdų ir Dievo palaimos Naujuose Metuose linkiu visiems — gyvenantiems išeivijoje ir laisvėjančioj tėvynėj Lietuvoj.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM
Kalėdos
1990 m.

IŠ VISUR IR APIE VISKĄ

Didžiausias batas pasaulyje yra viename Vokietijos muziejuje. Jis pagamintas 1925 m. Jo aukštis — 3 metrai 70 centimetrų. Batą siuvo šeši batsiuviai 750 valandų. Aului jie sunaudojo 10 jaučio odų, o padams — 92 kilogramus odos. Ką su tokiu batu apauti?

* * *

Isfahano mieste, Irane, yra sena,garsi mečetė, kurios minaretai svyruoja. Jei žmogus lipa laiptais aukštyn vienu iš minaretų, pradeda svyruoti ir kiti. Tai labai sudomino amerikiečių architektus ir inžinierius, kurie mečetę rekonstravo. Norėdami sužinoti paslaptį, jie išardė bokštus iki pamatų, bet nerado nieko, kas juos verstų svyruoti. Minaretus sumontavo iš naujo, ir jų bokštai vėl svyravo. Atspėti senovės meistrų paslaptį nepavyko.

eglutė

VIENINTELIS LIETUVIŠKAS LAIKRAŠTIS VAIKAMS IŠEIVIJOJE

Mielieji, šventems artėjant prisiminkite vaikučius, anukus ir draugus. Užsakykite jiems dovaną—"Eglutę", kuri juos džiugins apskritus metus. "Eglutė" keliauja po visą pasaulį, net ir į Lietuvą! Užsakykite šiandien! Prenumerata tik $10. Rašykite:

"Eglutė"
Immaculate Conception Convent
600 Liberty Highway
Putnam, CT 06260

Prašom prisiųsti "Eglutę"
vardas ir pavardė
adresas

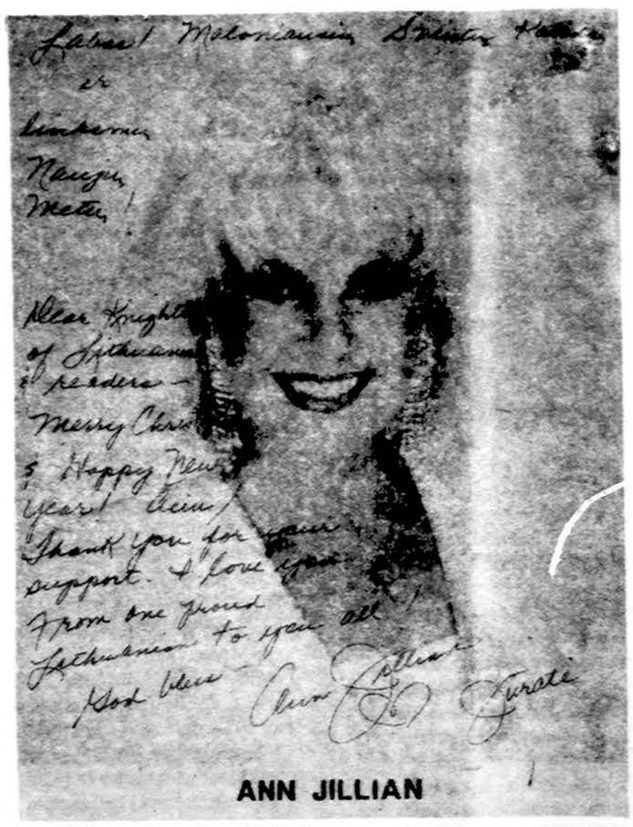

Ann Jillian — Jūratė Nausėdaitė, žymi kino aktorė, sveikina „Draugą" ir visus jo skaitytojus bei bendradarbius.

LIETUVIAI FLORIDOJE

Miami, Fla.

Juno Beach, Fla.

MENO ISTORIKĖS ŽEMAITYTĖS PARODA

Lietuvių Bendruomenės Juno Beach apylinkės valdyba lakričio 25 d., po lietuviškų pamaldų, St. Paul of the Cross parapijos salėje surengė viešnios iš Lietuvos meno istorikės Zitos Žemaitytės surinktų Lietuvos liaudies dailininkų ir architektų meno kūrinių parodą. Žemaitytė pareiškė, kad Lietuvos liaudies meistrų meno kūrinių daug metų rinkusi iš meilės jų grožiui, savitumui ir baimės, kad okupanto jie nebūtų sunaikinti, naikinant kaimus ir viensėdijas, dėl vedamos melioracijos ir kitų priežasčių. Atsiprašė, kad dėl kelionės apgadinto filmo, tie kūriniai bus rodomi iš skaidrių. Ekrane išvydome gražius kryžius, rūpintojėlius, koplytėles, koplytstulpius, senas kapinaites su gausybe įvairių kryžių, su koplytėlėmis ir jų ornamentinėmis tvorelėmis, senus ištisus Žemaitijos ir Aukštaitijos kaimus ir viensėdijas, kurių sodybose stovi gražūs meno kūriniai. Žemaitijoj jie žemesni, o Aukštaitijoj aukštesni. Daug šventųjų pavienių ir grupinių statulų. Labai įdomi grupinė šv. Izidoriaus statula — angelai aria, o šventasis sėja. Iš pavienių paminėtina Dievo Motinos Marijos statula, aprengta prastučiais kaimietės drabužiais. Žemaitytė paaiškino, kad švenčių metu žmonės ją aprengdavo šilkine suknele ir papuošdavo gražiausiais kaspinais. Žmonės tuos meno kūrinius gerbdavo, net šventais laikydavo. Esant sausrai, jų prašydavo lietaus. Ištikti ligos, ar kokios kitos nelaimės, seni ir jauni, parpuolę prieš juos ant kelių, prašydavo išmelsti Dievo malonės. Eidami ar važiuodami pro juos pagarbiai nusilenkdavo, o vyrai ir kepurę nusiimdavo. Ši Žemaitytės paroda byloja, kokia buvo graži, religinga Lietuva prieš Sovietų okupaciją. Pilna salė dalyvių gausiais plojimais išreiškė padėką meno istorikei Žemaitytei.

Sekmadienį, gruodžio 2 d., per lietuviškas pamaldas kun. Vytautas Pikturna pranešė, kad gautą iš Lietuvos žinia, jog meno istorikei Zitai Žemaitytei Lietuvoje paskirta nacionalinė premija už jos parašytas dvi knygas: monografiją „Paulius Galaunė" ir monografiją „Lionginas Šapka". Nuoširdžiai ją pasveikino ir palinkėjo sėkmės meno istorijos ir literatūros darbe, o visi pamaldų dalyviai pagerbė ją ilgais plojimais. Neabejoju, kad labiausiai džiaugiasi Dalia Galaunytė ir Algis Augūnai, kad jų viešnia Žemaitytė gavo premiją už parašytą jos tėvelio Pauliaus Galaunės monografiją.

LIETUVOS VYČIŲ KALĖDINIS POKYLIS IR METINIS SUSIRINKIMAS

Šv. Kalėdom artėjant, gruodžio 2 d., sekmadienį, po lietuviškų pamaldų, St. Paul of the Cross parapijos salėje Lietuvos Vyčių 153 kuopos valdyba surengė gražų prieškalėdinį pokylį. Dalyvavo kuopos nariai ir svečiai, jų tarpe Lietuvos Vyčių garbės narė Loreta ir prof. dr. Jokūbas Stukai iš New Jersey. Kuopos pirmininkė Konstancija Scheibelhut nuoširdžiai visus pasveikino, padėkojo už atsilankymą, palinkėjo linksmų ir sveikų šv. Kalėdų ir pakvietė prie vaišių stalų. Kuopos dvasios vadas kun. Vytautas Pikturna sukalbėjo invokaciją, laiminant vaišes. Vyčių suneštinės vaišės buvo labai geros.

Muz. Liudo Stuko rūpesčiu plokštelių muzika grojo kalėdines giesmes. Vaišių metu prof. dr. J. Stukas, pareiškė, kad kovojanti Lietuva už savo laisvę ir nepriklausomybę šiuo metu yra labai sunkioj, tiesiog tragiškoj padėtyje — trūksta maisto ir vaistų. Prašė visus aukoti Lietuvos pagalbai. Loreta Stukienė pareiškė, kad įsteigtas Lietuvos vaikų našlaičių fondas. Prašė paramos našlaičių globai. Pirm. Konstancija pranešė, kad jau gauta 700 dol. vaistams pirkti, o našlaičiams šelpti gauta 125 dol.

Po vaišių vyko kuopos metinis susirinkimas. Pirmininkė pranešė, kad kiekvieno mėnesio pirmą pirmadienį vyko valdybos posėdžiai. Šių metų veikla buvo ypač sunki — reikėjo ruošti demonstracijas prieš Lietuvos okupantą Sovietų Sąjungą, kad Lietuva atgautų laisvę ir nepriklausomybę, rinkti parašus ir rašyti daug laiškų Amerikos valdžios pareigūnams. Demonstracijos buvo ruošiamos kartu su Lietuvių Bendruomenės valdyba. Joms ruošiantis vyko bendri posėdžiai. Jai buvo pavesta gauti policijos vado leidimą daryti demonstraciją. Tai išgirdęs, jis pašoko, sakydamas, kad tokio leidimo neduosiąs, kad tai pirmas Floridoje toks baisus prašymas. Tada ji pareiškusi, kad Amerikos konstitucijos pirmas paragrafas laiduoja demonstracijas, ir, kad jo atsisakymas bus paskelbtas spaudoje ir per televiziją. Kitą dieną leidimas buvo gautas. Pirmininkė padėkojo vyčiams, dalyvavusiems dviejose demonstracijose, Aldonai Biliūnienei už 12 pasiūtų Lietuvos vėliavų ir visiems už pagamintus plakatus. Sekretorė Florencija Morris perskaitė paskutinio posėdžio protokolą. Iždininkė Rožytė Žukauskienė pranešė, kad valdybos iždė turima 1,200 dolerių. Valdybos nutarimu buvo pagerbti už šių metų gražią veiklą: Kostancija Scheibelhut, Florencija Morris, Liudas Stukas, Aldona Biliūnienė, broliai Mykolas ir Pranas Juodiškiai, John Scheibelhut, James Marcinkus. Jie visi buvo papuošti gėlėmis.

P. Mikšys

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ
1991 METŲ!

Visiems tautiečiams ir visiems Lietuvių Tautinių Kapinių sklypų savininkams linki

CHICAGOS LIETUVIŲ TAUTINIŲ KAPINIŲ VADOVYBĖ — DIREKTORIAI:

Pirmininkas **Julius R. Kuzas**, vicepirm. **Grožvydas Lazauskas**, sekr. Motiejus **Batutis**, ižd. **Robert Sebastian**, direktoriai: **Peter Dapser**, dr. **Vytautas Jankus**, **Bruno Matelis**, **Emma Petraitis**, **Hildė Kuzas**, **Rūta Simėnas**. Administratorius **Saulius Balsys**.

(Kapinės įsteigtos 1911 metais)

8201 South Kean Avenue
Justice, Illinois 60458-1720

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS — *GREIT PARDUODA*

RIMAS L. STANKUS
(312) 586-5959 (708) 425-7161

Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

Parduodame greičiau už didesnę kainą!
Įkainojimas veltui!
Perkame ir parduodame visose JAV valstijose.
Išlavinti ir patyrę tarnautojai.
MLS kompiuteris.
Perkame-parduodame ir mažas ir dideles nuosavybes.
Vietinė įstaiga.
ALEXANDER J. MOCKUS REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS
ONE STOP REAL ESTATE, INC.
Norintieji pirkti ar parduoti namus, prašau kreiptis į **BUDRAITĮ.**
312-778-3971 arba 312-767-0600

MLS
ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

HELP WANTED

JUNGTINIS AMERIKOS BALTŲ KOMITETAS (JBANC) ieško raštinės vedėjo-administratoriaus asistento, mokančio anglų k. ir pažįstančio Pabaltijo problemas. Turi sugebėti darbą savarankiškai atlikti Tarnybos pareigos: raštinės darbai bei žinių-informacijos surinkimas, paruošimas ir išplatinimas valdžios agentūroms, spaudai ir pabaltiečių bendruomenėms. Pageidaujama, kad sugebėtų operuoti kompiuterį ir mokėtų estiškai, latviškai arba lietuviškai. Šiuo darbu susidomėję, prašomi savo resume siųsti: **Joint Baltic American National Committee, 400 Hurley Ave., Rockville, MD 20850.**

Sveikiname mūsų mielus draugus šv. Kalėdų proga ir linkėdami jiems gerų, Naujųjų 1991 metų.

Su meile
MARIJA GLIAUDIENĖ
JURGIS GLIAUDA

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643
TEL. 312-238-9787

Šventų Kalėdų švenčių proga sveikiname savo klientus ir visus geros valios lietuvius. Linkime džiaugsmingų ir sveikų Naujųjų 1991-jų Metų!

Bendrovės savininkai:
ALEKSAS IR VENA LAURAIČIAI

Tarnautojai:
Bronė Barakauskienė
Rūta Galinaitienė
Audronė Gulbinienė
Violeta Fiedler
Vytautas Lauraitis

POVILAS PETKEVIČIUS
LENKŲ OKUPACIJOSE IR JŲ KALĖJIMUOSE

Šioje 187 psl. knygoje vilnietis autorius aprašo savo gyvenimo tarpsnį, praleistą lenkų okupuotoje Lietuvos dalyje ir aštuonerius metus kalėjimuose. Objektyvios ir sklandžiai parašytos apybraižos skaitytoją įtikina, kad mūsų kaimynas buvo žiaurus ir suktas. Šią knygą kiekvienam verta pasiskaityti ir turėti savo knygų bibliotekoje. Kaina su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai dar prideda 64 centus valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: **Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.**

MUSŲ KOLONIJOSE

Philadelphia

PIANISTO POVILO STRAVINSKO KONCERTAS

Gruodžio 1 d. Philadelphijos Lietuvių namuose įvyko pianisto Povilo Stravinsko koncertas, kurį surengė LB Philadelphijos apylinkės valdyba.

Povilas Stravinskas yra vienas žymiausių Lietuvos pianistų, kurio pianistiniu menu žavėjosi ne tik Lietuvos, bet ir kitų tautų bei kitų kraštų auditorijos.

Pianistas Povilas Stravinskas

Dar besimokydamas M. K. Čiurlionio meno mokykloje Vilniuje, P. Stravinskas išsiskyrė neeiliniais gabumais muzikai. Būdamas dešimties metų jaunasis pianistas jau debiutavo su Vilniaus simfoniniu orkestru, o būdamas dvylikos metų jis laimėjo jaunųjų pianistų konkursą ir buvo pakviestas toliau muzikos mokytis į centrinę Muzikos mokyklą Maskvoje. Užbaigęs šią mokyklą P. Stravinskas toliau studijas tęsė P. Čaikovskio valstybinėje konservatorijoje. Ją baigęs, tobulinosi šios konservatorijos aspirantūroje prof. J. Milšteino klasėje. Bestudijuodamas konservatorijoje P. Stravinskas dažnai atvažiuodavo į Lietuvą koncertuoti, o 1976 metais, užbaigęs studijas, pianistas visam laikui sugrįžo į Lietuvą, kaip Lietuvos tautinės Filharmonijos solistas bei Vilniaus valstybinės konservatorijos dėstytojas.

Povilas Stravinskas — vienas aktyviausiai koncertuojančių Lietuvos muzikų, rengiantis solinius koncertus, grojantis su žymiais orkestrais, kameriniais ansambliais, solistais. Tai pianistas, turintis nepaprastai platų repetuarą, grojantis tiek baroko stiliaus muziką, klasikinę, romantinę, tiek šiuolaikinę.

Repertuaro įvairumas atsispindėjo ir koncerto Philadelphijoje metu. Pagerbdamas tą faktą, kad Philadelphijos Lietuvių namų salė pavadinta M. K. Čiurlionio vardu, P. Stravinskas koncerto pradžioje atliko du M. K. Čiurlionio kūrinius. Toliau girdėjome dvi L. van Beethoveno sonatas — Mėnesienos (op. 27, nr. 2) ir Appassionata (nr. 23). Pianistas puikiai perteikė Beethoveno muzikos rimtį, susikaupimą, dramatizmą. Jautėsi pianisto nepaprastai tobulas klasikinės formos pajautimas. Žymus amerikiečių muzikas W. T. Smiddy, recenzijoje po P. Stravinsko koncerto Great Neck House New Yorke, įvykusiame rugsėjo 23 d., rašė: „Šių sonatų interpretacija pianistas P. Stravinskas maksimaliai priartėja prie L. van Beethoveno muzikos esmės".

Antroje koncerto dalyje skambėjo C. Debussy Etiudas Nr. 11 ir F. Chopino Sonata, Op. 35. Pianistas žavėjo klausytojus virtuozine technika, garso spalvingumu, subtiliu kiekvieno kūrinio stiliaus pajutimu. Jautėsi nuoširdus pianisto kontaktas su publika. Klausytojai, kurių buvo susirinkę daugiau kaip pusantro šimto, karštais plojimais dėkojo pianistui už nuostabų vakarą, kelis kartus kvietė pianistą bisui, norėdami dar bent kiek ilgiau pabūti užburtame muzikos pasaulyje. P. Stravinsko skambinama muzika rado stiprų atgarsį kiekvieno klausytojo širdyje.

Po koncerto žiūrovai ilgai nesiskirstė į namus, norėjo asmeniškai pabendrauti su solistu. Besivaišindami kavą, šampanu, saldumynais, visi ilgai dalinomės įspūdžiais ir nuotaika, išgyventa koncerto metu.

Norėtųsi, kad tokio lygio koncertai būtų dažnesnis reiškinys Amerikos lietuvių visuomenėje. Šalia liaudies muzikos bei lengvojo žanro muzikos koncertų, išeivija dažniau turėtų gėrėtis ir klasikine muzika, atliekama profesionalių atlikėjų. Ji pakelia mus virš kasdienybės, praturtina dvasią...

Raimonda Rukšienė

Worcester, Ma.

A.A. VLADAS PAJĖDA

Vladas Pajėda, 78 metų amžiaus, gruodžio 8 d. mirė Hahnemann ligoninėje.

Velionis buvo gimęs Lietuvoje. Tarnavo Nepriklausomos Lietuvos kariuomenėje. Gražus Pajėdų šeimos gyvenimas buvo sudrumstas 1944 m., kai viską naikinančiai karo audrai veržiantis į Lietuvą jie buvo išblokšti, ne tik iš gimtųjų namų, bet karo audrų sūkury prarado vyriausią sūnų Vladą. Pasitraukė į Vokietiją. 1949 m. atvyko į JAV ir apsigyveno Worcestery.

Gyvenimo pradžia naujame kontinente nebuvo lengva; reikėjo rūpintis pragyvenimu ir augančiais vaikais. Vladas nugalėjo visas kliūtis. Daugelį metų išdirbo „Washusett Wire" dirbtuvėje. Užaugino ir paruošė gyvenimui vaikus. 1975 m. pasitraukė užtarnautam poilsiui.

Priklausė Šv. Kazimiero lietuvių parapijai, Lietuvių Labdaros dr-jai, Lietuvių klubui, Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopai, kurioje buvo vėliavnešys. 1979 m. apdovanotas Šaulių Žvaigždės medaliu, o 1983 m. pakeltas kuopos garbės šauliu.

A.a. V. Pajėda buvo pašarvotas Dirsa-Kazlauskas laidotuvių namuose. Karstas apdengtas Lietuvos tautine vėliava. Vakare atsisveikinimui su idėjos broliu a.a. Vladu vadovavo ir žodį tarė Dr. V. Kudirkos šaulių kuopos pirm. inž. A. Grigalauskas. Atvyko Jono Vanagaičio ir Martyno Jankaus kuopų šauliai ir jų pirmininkai S. Augonis ir S. Gofensienė. Šauliai, ės pasikeisdami budėjo garbės sargyboje. Sugiedota giesmė „Marija, Marija".

Gruodžio 3 d. velionis buvo atlydėtas į Šv. Kazimiero parapijos bažnyčią, kur už jo sielą šv. Mišias koncelebravo parapijos vikaras kun. J. Petrauskas, MIC, ir kun. A. Yankauskas. Po Mišių sugiedotas Lietuvos himnas. Dalyvavo daug žmonių, nors buvo darbo diena. Organizacijų atstovai ir ilga automobilių vilkstinė a.a. V. Pajėdos kūną amžinam poilsiui palydėjo į Notre Dame kapines. Atlikus paskutinį patarnavimą, ant karsto buvo užbertas žiupsnelis Lietuvos žemių.

LŠST Trakų rinktinės pirm. g.š. A. Zenkus tarė žodį ir našlei O. Pajėdienei įteikė karstą dengusią Lietuvos vėliavą. Visus laidotuvių dalyvius Pajėdų šeima pakvietė pietums į Maironio Parką.

Nuliūdime pasiliko žmona Ona Pajėdienė, sūnūs — Vladas su šeima Lietuvoje ir Drąsius su šeima Gretna, Nebraska; duktė Vanda Lescord su šeima Worcestery; sesuo V. Rapšienė Lietuvoje, septyni vaikaičiai ir kiti giminės.

Mielas Vladai, ilsėkis ramybėje svetingoje Amerikos žemėje.

J. M.

Brandūs rugeliai žemai linksta; tuščiavarpiai — tiesiai stovi.

Lietuvių patarlė

„SKRAIDANČIOS LĖKŠTĖS" AFRIKOS CENTRE

Senieji Burundžio sostinės gyventojai tikriausiai nenustebtų, jeigu virš miesto pasirodytų „skraidančios lėkštės". Mat kai ką panašaus jie mato kasmet.

Tačiau atvykusius labai stebina tas fantastiškas naktinis reginys, kurį jie kai kada išvysta: atogrąžų nakties tamsoje virš horizonto pakimba ryškūs ovaliniai žiedai. Iš lėto judėdami jie pamažu plečiasi, paskui sutrūkinėja į atskirus taškus ir po kiek laiko visiškai išnyksta.

Įsigykite istorinius Lietuvos žemėlapius:

1595 m. **G. Mercator** — Lietuva.
1656 m. lietuvių-švedų kautynės prie **Sandoniro.**
1656 m. lietuvių-švedų kautynės prie **Pilypavo.**
1749 m. I. **Neprecklo** Lietuvos žemėlapis
Siektinos nepriklausomos Lietuvos žemėlapis, paruošė **Alg. Gustaitis.**

Neseniai išspausdinti:
1605 m. lietuvių-švedų kautynės prie **Salaspilio.**
Ptolemėjo žemėlapio atspaudas apie **Baltijos** pakraštį.

Žemėlapiuose originalūs įrašai ir jų vertimai lietuviškai. **Alg. Gustaičio** aiškinimai. Visi tie žemėlapiai plakato formato. Kiekvieno kaina su persiuntimu 12 dol. Illinois gyventojai dar prideda 80 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: **Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.**

Išleidžiant „Kalėdų dovanos" konteinerį į Lietuvą. Iš kairės: G. Kupčinskas, V. Katinas, A. Janušas, R. Adams, A. Adams, G. Damušytė, M. Skabeikienė. Darata iš Lietuvos, R. Razgaitienė, kun. K. Pugevičius, vairuotojas Bob, Liudas Petraitis ir M. Brakas.

A.†A.
JADVYGA ŠIMKEVIČIUS ŠIMKIENĖ

Gyveno Ormond Beach, FL, anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1990 m. gruodžio 14 d., 4 val. p.p., sulaukusi 76 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 40 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Adolfas; Lietuvoje sesuo Stefanija Minatkienė su šeima; svainis Povilas su šeima ir kiti gimines, artimieji bei draugai.

Priklausė Lietuvių Bendruomenei, Lietuvių Fondui, Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugijai, LDK Birutės draugijai.

Kūnas pašarvotas antradienį, gruodžio 18 d. ir trečiadienį, gruodžio 19 d. nuo 4 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gruodžio 20 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Lietuvių Tautines kapines ir palaidota nuosavame mauzoliejuje.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **vyras, sesuo ir kiti giminės.**

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 312-476-2345.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Motina miršta, bet nemiršta jos meilė. Ir tu, Dieve, padarei ją, mūsų motiną, šitos nemirštančios meilės gražiausia reiškėją.

A.†A.
ONA MICUTIENĖ

Mirė **1989 m. gruodžio 25 dieną.**

Jau sueina vieneri metai, kai užbaigė žemės kelionę, mūsų mylima Mamytė ir Močiutė. Lai gailestingas Dievas suteikia jai Amžiną Ramybę.

Minint šią liūdną sukaktį, šv. Mišios už jos sielą bus atnašautos Kalėdų dieną, gruodžio 25-tą, Šv. Antano bažnyčioje, Omaha, Ne. Gregorinės Mišios prasidės gruodžio 24-tą, Pranciškonų Misionierių, Waterford, Wi., Tėvų Jėzuitų ir Marijonų koplyčiose, Chicago, IL.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.†a. Oną savo maldose.

Liūdintys: **dukros, žentai ir anūkai.**

A.†A.
JADVYGAI ŠIMKIENEI

mirus, vyrą ADOLFĄ, ilgametį aktyvų LB narį, užjaučia ir liūdi

Daytona Beach Lietuvių Bendruomenė

Leningrado Dvorcovaja aikštėje esanti Alekandrovo kolona yra didžiausias pasaulyje granito monumentas. Jis pastatytas 1834 pagal architekto Monferano projektą pergalei prieš Napoleoną atminti. Kolonos aukštis — 47.5 metro, o svoris daugiau kaip 600 tonų.

*

Lietingiausia vieta Žemėje yra Paragvajuje, netoli Brazilijos sienos, kur upė Parana išsišakoja daugiau kaip į 20 šakų. Ten lietus be pertraukos lyja nuo neatmenamų laikų. Drėgmės tiekėjas yra Guairos krioklys — vienas didžiausių pasaulyje.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
BRUNO MACIANSKIS

Š.m. gruodžio 31 d. sukanka penkeri metai, kai netekau savo brangaus vyro Bruno.

Laikas skausmo neužgydo, ir liūdesys amžinai su manimi, mūsų vaikais, anūkais ir giminėmis. Žinau, kad mano vyro pasigenda visi, kurie jį pažino, gerbė ir mylėjo.

Dievas jam suteiks Amžiną Poilsį, kurį jis užsitarnavo šioje ašarų pakalnėje.

Už a.a. Bruno sielą šv. Mišios bus atnašaujamos trijose bažnyčiose.

Liūdinti žmona Marija Macianskienė.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų
PRANEŠA

kad atidaro naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE
Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami **1-(312)-476-2345**

ANTHONY B. PETKUS — **DONALD M. PETKUS**
DONALD A. PETKUS — **LAWRENCE C. GASUNAS**

x **„Draugas" dėl Kalėdų šventės** nedirbs ateinančios savaitės pirmadienį ir antradienį, bet dirbs visą dieną trečiadienį, gruodžio 26 d., ir išleis ketvirtadienio, gruodžio 27 d., laidą. Nebus sveikatos ir Bostono skyrių, bet bus Detroito ir Lietuvos Vyčių skyriai, jei bus žinių.

x **Šiandien, gruodžio 18 d.,** Lietuvos Vyčių 112 kuopos yra kalėdinis susirinkimas ir vaišės Švč. M. Marijos Gimimo parapijos mokyklos salėje. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

x **Korp! Vytis ir ASD** kviečia jaunimą nuo 18 metų į kalėdinius šokius. Šokiai bus gruodžio 25 d. 8 v.v. Gros Nameless orkestras.

x **Vida Gleveckas** parašė „Sun-Times" dienraščiui laišką, kuris buvo išspausdintas gruodžio 14 d. laidoje. Ji ten apie Gorbačiovą kalba kaip apie antrą Staliną, bet taip pat aiškiai primena, kad JAV prezidentas Bush nemato Gorbačiovo veiklos ir teikia jam paskolą ir maistą. Taip pat Gorbačiovui nevertai suteikta Nobelio Taikos premija, kaip pasijuokimas iš vergų, ypač pabaltiečių.

x **Ona Norvilienė** ruošia kūčių valgius. Jais bus džiaugiamasi Chicagos ateitininkų rengiamose kūčiose, kurios įvyksta sekmadienį, gruodžio 23 d. 3 v. Jaunimo centro didžiojoje salėje.

x **Audrius Polikaitis,** Moksleivių ateitininkų sąjungos centro valdybos pirmininkas, vadovaus MAS Žiemos kursuose, kurie vyks Dainavoje gruodžio 26–sausio 1 dienomis. Moksleiviai ir moksleivės nuo 11 skyriaus prašomi registruotis. Platesnes informacijas suteikia pats Audrius telefonu 312-434-2243.

x **Patikslinimas.** „Draugo" gruodžio 7 d. laidoje straipsnio „Jūsų į pensiją nepaleisime" autorius turėjo būti P. Palys (ne J. Palys, kaip klaidingai ten parašyta). Už klaidą atsiprašome.

x **Zarasiškių klubo valdyba** ir nariai sveikiname mūsų mielus spaudos darbuotojus ir linkime džiaugsmingų šv. Kalėdų, sveikų ir turtingų Naujųjų Metų.

x **Ateitininkų Kūčios** sekmadienį, XII.23, 3 v.v. Jaunimo centre. Vietas užsakyti **708-499-2447, 708-424-4150.**

(sk)

x **Naujų metų** pokylį rengia Lietuvių Opera Jaunimo centro salėje ir kviečia Jus jame dalyvauti. Naujų metų sutikimo pokylio vadovas yra **Vaclovas Momkus.** Paskambinus jo telefonu **925-6193,** galima užsisakyti stalus ir sužinoti visas kitas informacijas.

(sk)

x **Pristatome Lietuvoje tik naujus automobilius.** Visų firmų mašinos **pigesnės** negu Vilniaus dolerinėje 20–30%. Visos su garantija. Keičiame aukštu santykiu dolerius į rublius. **Parūpiname butus** giminaičiams. Skambinkite iki 12 val. dienos tel. (312) **434-8618.**

(sk)

x **Lietuvos Krikšto jubiliejiniai medaliai.** Kalėdų švenčių proga, labai nupiginti: bronziniai 1½" tik $8 ir sidabriniai 1½" tik $30 (persiuntimas $1). **Užsakymus siųsti: L. Stukienė, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060.**

(sk)

x **Vysk. V. Brizgys** atsiuntė „Draugui" didesnę auką su linkėjimais: „... Ramybės ir laimingų 1991 Naujų Metų nuoširdžiausiai linkiu visiems „Draugo" globėjams, jam besidarbuojantiems, per „Draugą" prasmingai gera darantiems Lietuvių visuomenei". Labai dėkojame už linkėjimus ir paramą.

x **Švč. M. Marijos Gimimo** parapijos bažnyčioje Kūčių dieną, gruodžio 24 d., 5 val. vak. bus šeimų šv. Mišios. Daug jaunų šeimų nori šv. Mišių anksčiau.

x **Nijolė Sadūnaitė,** viešėjusi Amerikoje, dabar esanti Lenkijoje, prieš grįždama Lietuvon sveikina „Draugą" ir linki gerų šv. Kalėdų bei Naujųjų Metų.

x **Lituanus žurnalo šių metų Nr. 4** išėjo iš spauldos. Jį redagavo Violeta Kelertienė ir jame rašo Ilona Gražytė-Maziliauskienė, Astrid Stahnke, Laima Sruoginytė, Bronius Vaškelis, Donald Anderson, Astrid Ivask, Danutė S. Harmon, Ph.D. Ypač sukrečiantis straipsnis Sibiro kančių, kurias pergyveno ir apie kurias rašo Dalia Grinkevičiūtė. „Lituanus" leidžiamas jau 36 metai ir iki šiol išleista 144 numeriai, kuriuos redagavo 18 redaktorių.

x **Antanas Balčytis** šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina gimines, geradarius, bendraminčius, draugus ir pažįstamus. Taip pat „Draugo" redakciją, bendradarbius ir administracijos personalą. Visiems nuoširdžiai linki kuo geriausios sėkmės ir Aukščiausiojo palaimos. Vietoje siuntinėjimo sveikinimo kortelių, aukoja lietuviškai spaudai.

x **Petras ir Laima Aleksai** sveikina savo draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga ir linki viso geriausio!

x **Ignas Venckus** sveikina gimines, draugus ir pažįstamus Kalėdų švenčių proga ir visiems linki laimingų Naujųjų 1991 Metų.

x **Feliksas ir Agota Valaičiai** šv. Kalėdų proga sveikina gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami sveikų ir laimingų Naujųjų 1991 Metų. Vietoj kalėdinių kortelių skiria auką Draugui.

x **Adelė Puleikienė,** Lemont, Ill., šv. Kalėdų ir Naujų 1991 Metų proga sveikina gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdama sveikatos ir tyro džiaugsmo. Vietoj kalėdinių kortelių skiria 30 dol. lietuviškai spaudai paremti.

x **DĖVĖTI DRABUŽIAI, batai, maistas** ir kt. daiktai; **VAISTAI** — receptiniai, nereceptiniai. **Kiekiai neribojami. MUITO NĖRA!** Iš kitų miestų savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. Aukštos kokybės rūkytos mėsos gaminiai. **AUTOMOBILIUS** parduodame pigiai. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x **G.T. INTERNATIONAL** parūpina jūsų giminėm bilietus iš Lietuvos į įvairius Amerikos miestus neskrendant per Maskvą. Su jūsų giminėmis ryšį palaiko ir perduoda visas informacijas mūsų raštinės atstovė Vilniuje. Prašome kreiptis: **G.T. INTERNATIONAL, INC., 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430-7272.**

(sk)

x **RŪKYTOS MĖSOS GAMINIAI** — aukštos kokybės. Pristatome į namus Lietuvoje — $84.00. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x **Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois** valdyba ir direktoriai sveikina visus geros valios lietuvius su Kalėdų šventėmis, o Naujuose Metuose linki visiems sveikatos. „Draugo" paramai skiria 50 dol.

x **L. K. Moterų sąjungos 46-tos kuopos,** Marquette Parke, Chicago, Ill., narės linki „Draugui" daug džiaugsmo ir laimės šv. Kalėdų ir Naujų 1991 Metų proga, siunčiame ir mažą dovanėlę 25 dol. „Draugo" paramai. Pasirašė Elizabeth Žibas, pirmininkė. Nuoširdus ačiū.

x **Bronė Rusteikienė,** Chicago, Ill., atsiuntė 25 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių, dėkoja už korteles, sveikina visus švenčių proga, džiaugiasi „Draugu", nes be jo nežinotų kas darosi Lietuvoje. Ačiū už linkėjimus ir auką.

x **Norman ir Sofija Burstein,** Skokie, Ill., Kalėdų ir Naujųjų Metų švenčių proga sveikina savo kostiumerius, draugus ir pažįstamus, linki džiaugsmingai jas praleisti, o per visus ateinančius 1991 metus gyventi sveikai ir laimingai. Ta proga „Draugui" skiria 50 dol.

x **A. A. Antano Antanavičiaus,** daugelį metų buvusiam Lietuvių operos choro nariui, atminimui jo krikšto sūnus Antanas Astrauskas iš Oak Lawn, Ill., lankėsi „Drauge" ir įteikė 50 dol. auką. Labai dėkojame.

x **Marija ir Juozas Kapačinskai,** Chicago, Ill., sveikina gimines, artimuosius bei pažįstamus šv. Kalėdų proga ir linki visokeriopos sėkmės Naujuose 1991 Metuose. Vietoj kalėdinių kortelių skiria auką lietuviškai spaudai.

x **Marie ir Albinas Augustinai,** Chicago, Ill., šv. Kalėdų proga sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus, linki džiaugsmingų ir sveikų Naujųjų Metų. Vietoj kalėdinių kortelių skiria 20 dol. „Draugui".

x **Faustina ir Mečys Mackevičiai** sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdomis, o Naujuose Metuose visiems linki sveikatos. Vietoj kalėdinių atviručių aukoja „Draugui" 25 dol.

x **Lietuvos keliauninkų dėmesiui.** Kas nori patvirtinti ar pakeisti Aerofloto ar kitų linijų skrydžius į Lietuvą, ar gauti patarnavimus New Yorko aerodromuose, įskaitant bilietus į kitus miestus – lėktuvais, traukiniais ar autobusais — skambinkite į New Yorko kelionių agentūrą **„VYTIS" 718-769-3300.**

(sk)

x **Norėdami atšvęsti** įvairias šeimos šventes bei šermenų pietus prieinamomis kainomis, prašome kreitis į **Baltijos restoraną, 8100 Roberts Rd., Justice, Il. tel. 1-708-458-1400.**

(sk)

x **Talman Deli sveikina visus Kalėdų šventėje** ir linki sveikų ir lietuviškai darbingų 1991 metų. Priimami užsakymai Jūsų Kūčių ir kalėdiniam stalui. Kviečiame apsilankyti ir pasirinkti įvairių vietinių ir užsieninių gaminių: daržovių ir žuvų mišrainės, įvairiai pagaminta žuvis ir silkės, rūkytas ungurys. Paukštiena ir kiti mėsos gaminiai, užsieniniai ir mūsų gamybos sausainiai, pyragai, tortai, raguolis. Didelis pasirinkimas kavos ir daug kitų skanėstų. **Talman Deli, 312-434-9766, 2624 West Lithuanian Plaza Crt.** Parduotuvės — Deli darbo valandos: kasdien nuo 8 v.r. iki 6:00 v.v. ir nuo 9 v.r. iki 2 v. p.p. sekmadieniais. Kūčių vakarą, gruodžio 24 d., nuo 8 v.r. iki 4 v. p.p. Kalėdų dieną – uždaryta. Sveikiname ir linkime gerų švenčių!

(sk)

x **P. Palys,** Richmond Hill, N.Y., „Draugo" artimas bendradarbis, garbės prenumeratorius, pratęsė prenumeratą su 30 dol. auka ir su laiškučiu: „Redaktoriui, administracijai ir visam štabui linkiu džiugių šv. Kalėdų ir kuo geriausių Naujųjų metų"... Nuoširdus ačiū už linkėjimus ir auką.

x **Select Wines & Liquors, 3018 Hobson Rd., Woodridge,** IL 60517 pristato gėrimus lietuvių pobūviams urmo kaina. Kreiptis: Vytas **Miceika, tel. 708-969-3880.**

(sk)

Kr. Donelaičio mokyklų tėvų komitetas, madų parodos rengėjai ir modeliuotojai. **Jono Tamulaičio**

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

KARDINOLAS PAGYRĖ LIETUVIUS

„Lietuviai imigrantai pastatė bažnyčias ir mokyklas Amerikoje. Padėka už stiprią ištikimybę Dievui..." Taip kardinolas J. Bernardin, Chicagos arkivyskupas, savo pamoksle gruodžio 8 d. Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, Brighton Parke, išsireiškė. Bažnyčia baigė savo 75 metų įsikūrimo minėjimą. Parapijos įsikūrimo minėjimas prasidėjo spalio 22 d.

Kardinolas, kuris neseniai aplankė Lietuvą su grupe Amerikos lietuvių, pridėjo, kad būdamas Lietuvoje pastebėjo tvirtą ištikimybę Švč. Marijai ir Dievui lietuvių, kurie pergyveno ilgų metų sunkų persekiojimą. Baigdamas pamokslą, nusakė Brighton Parko lietuvių parapijos istoriją. Ją 1914 m. įsteigė imigrantai iš Lietuvos ir su tvirta ištikimybe dabar padeda išlaikyti parapiją tie lietuviai, kurie atvyko 1940 m.

Jis pagyrė kleboną kun. Antaną Puchenskį, jo asistentus, prelatą D. Mozerį, buvusius klebonus, ir pastebėjo, esąs įsitikinęs, kad su parapiečių, kunigų ir Šv. Kazimiero seserų, kurios veda mokyklą, pagalba ši istoriška lietuvių parapija Brighton Parke išsilaikys ilgai. Todėl turime dėkoti Dievui.

Klebonas kun. Puchenski savo pamoksle padėkojo kardinolui ir priminė, kad jį nuoširdžiai savo pamaldomis sveikina parapiečiai ir visa Brighton Parko bendruomenė.

Chorui giedant „Sveika Marija, Motina Dievo", pamaldos prasidėjo procesija, kurioje ėjo seselės kazimierietės, parapijos mokyklos vaikai, moterys tautiniais kostiumais, lektoriai, dovanų nešėjai, kunigai, vyskupas Alfred Abramowicz ir kardinolas Joseph Bernardin, kuris atnašavo šv. Mišias su koncelebrantais, tarp jų klebonu kun. Puchenskiu, A. Markum, F. Kireiliu, prel. D. Mozeriu.

Evelyn Oželienė L. Vyčių 36-tos kuopos pirmininkė, perskaitė evangeliją lietuvių kalba, Edvardas Suodis anglų kalba. Dovanų nešėjai buvo seselė Virginia, Beatrice Strungis, Stasys Pieža, Erikas Serrano, Stasys ir Bernice Klobai, Juozas Katauskas, Petras ir Arlena Katauskai.

Šio straipsnio rašytojas įteikė kardinolui per pamaldas nuotrauką ir istorinį aprašymą apie pirmąją klasę, kurią 1918 m. baigė parapijos mokyklą su penkiais mokiniais. Parapijos bažnyčia ir mokykla buvo įkurta kun. Antanui Briškai klebonaujant. Baigusieji šią klasę buvo Pranciškus Juškevičius (vėliau kunigas ir Dievo Apvaizdos par. klebonas, miręs 1989 m. rugpjūčio 31 d.), M. Macaitė, Ona Jovaišaitė, Kazys Krikščiūnas ir Stasys Pieža.

Pamaldos užsibaigė iškilminga procesija su kardinolo palaiminimu visiems bažnyčioje. Vaišės įvyko po pamaldų parapijos salėje.

Stasys Pieža

DAINAVOS RELIGINIS KONCERTAS

Dainava su savo vadovu Darium Polikaičiu susilaukė Chicagos ir apylinkės lietuvių pasitikėjimo. Į jų sekmadienį, gruodžio 16 d., Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje Brighton Parke suruoštą religinės muzikos koncertą suvažiavo pilna bažnyčia žmonių ir visi koncertu džiaugėsi. Koncertas vyko šūkiu: „Žemėn taiką nešu". Inešė daug dvasinės ramybės ir taikos į klausytojų širdis. Programa buvo neperkrauta, užsitęsė maždaug valandą, ir viskas buvo taikliai parinkta.

Priešais altorių išsirikiavo arti 50 Dainavos choristų. Mergaitės dailiais tautiniais drabužiais. Su degančiomis žvakėmis rankose, muzikos garsams skambinant, įžygiavo Donelaičio lituanistinės mokyklos jaunučių moksleivių choras. Danguolei Ilginytei pakvietus, įžangos žodį pasakė parapijos klebonas kun. Ant. Puchenski, pasveikindamas Dainavą, jos dirigentą Darių Polikaitį, moksleivių chorą ir susirinkusius. Visa koncerto eiga sudarė darnią muzikos ir poetiško religinio žodžio pynę. Rašytoja Danutė Bindokienė buvo paruošusi tekstus, įtarpus tarp giesmių. Jie pasižymėjo vaizdumu, religiniu patrauklumu ir patriotine nuotaika. Juos skaitė Jūratė Jankauskaitė ir Andrius Plienas.

Chorams palydą sudarė orkestras, kuriame buvo šeši smuikai, kontrabasas, trys valtornai, mušamieji, trys violos, po vieną violončelę, fleitą, obojų, klarnetą, basūną ir gitarą, taigi tokiam renginiui-koncertui orkestras buvo geras. Iš lietuvių dalyvavo R. Kazlauskas, H. Strolia, S. Gylys. Moksleivių chore buvo arti 70, irgi mergaitės su tautiniais drabužiais.

Muz. D. Polikaičiui teko didelis darbas — ne vien su savo broliu Audrium chorus paruošti, bet ir atlikti visų giesmių orkestruotę, išskyrus tik dvi: Aleliuja ir O šventa naktis.

Programa buvo įvairi, patraukli, bet neperkrauta. Dainava giedojo Sveikas Jėzau gimusis (J. Naujalio), Nakties tyloj (J. Naujalio), Betliejus nušvito (B. Andriuškos, atliko moksleivių choras), Marijos varpelis (G. Engelharto, atliko moterų choras su soliste A. Gaižiūniene, buvo galima pasigėrėti skambiu solistės balsu), Betliejaus prakartėlėj (Mozarto, Dainava), Aleliuja (A. Adams, A. Gaižiūnienė), Kalėdų giesmė (sol. A. Gaižiūnienė ir Dainava jautriai atliko šią M. Čiurlionio giesmę), Šventa naktis (A. Adams, A. Gaižiūnienė ir Dainava), Be manęs neužgimk (žodž. kun. St. Ylos, komp. N. Ulėnienės, atliko moksleivių choras). Instrumentalistai sudomino atlikdami paties D. Polikaičio kompoziciją Piemens malda. Toliau — Neužmiršk (Dainava, P. Beinorio), Giesmė į Šiluvos Marią (ž. K. Grigaitytės, muz. A. Mikulskio, giedojo Dainava), Kalėdų Kūdikėli (Viltenio, abudu chorai su soliste), Žemėn taiką nešu (ž. St. Ylos, muz. J. Govėdo, Dainava), Linksma giesmė (J. Naujalio, Dainava), pagaliau chorai, orkestras drauge su visais dalyviais sugiedojo Gul šiandieną (J. Naujalio).

Šias rinktines giesmes atliko gerai pasiruošusi Dainava, solistė ir moksleivių choras. Koncertas buvo labai pasisekęs, Chicagai reikalingas. Tai didelis laimėjimas dirigento Dariaus ir chormesiterio Audriaus Polikaičių, solistės A. Gaižiūnienės, Dainavos ir Donelaičio mokyklų chorų. Gerai, kad Dainava turi talentingus vadovus ir veiklią valdybą: pirm. M. Gabalienė, vicepirm. D. Ilginytė, sekr. K. Jankauskas, ižd. J. Vieraitis, renginių vadovės A. Jankauskienė ir N. Rūbienė, koresp. R. Likanderytė, narys Č. Geležiūnas. Jiems su plakatais talkino Alg. Krasauskas, tvarką palaikė Brighton Parko par. vyrų klubas. Šis religinis koncertas buvo labai gili adventinė religinė atgaiva.

Orkestras pasižymėjo švelnia, skambia klasikine rimtimi.

Chorų dainos buvo labai darnios ir Dainava gali tikėtis prieauglio iš moksleivių. Po koncerto programos dalyviams ir jų artimiesiems buvo kavutė parapijos salėje.

Juoz. Pr.

Dr. Petras Kisielius sako atsisveikinimo kalbą išleidžiant „Vaidilutes" rež. Juozą Ivanauską Sekly čioje. Kairėje – E. Šulaitis, dešinėje – prof. B. Vaškelis.

Nuotr. **J. Tamulaičio**

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.